

planą „Katalikas“ (N42) randa ši sumanyma „nieko sau — svarbum“, tačiaus jisai mano, kad bereikalė esą manoma iš Amerikos lietuvių čiupti ir čiupti piningus. Vely esą tuos pinigus pašvesti kokiems svarbesniems tautos reikalams, pvz. esą: mokykloms arba dvaru išpirkimui Lietuvoje. Šitokia-pat skeptiška prie encyklopedijos minti išreiškė biski anksčiau ir „Lietuva“.

Nežinia, ką ant šito reikyt paskyti. Ypač, kad ir T. M. D-tę dar nieko apie šią planą nenutrafi imties. Bet jeigu apskritai kalbėt apie encyklopediją, tai reikyt šitai ideai labai ir labai pritarti. Žinome, kad p. Olševskis leidžia encyklopedijką žodyną. Bet jis toli bus ne-tas, ką ir encyklopedija. Visuotinios encyklopedijos mums būtinai reikia ir be jos mēn tiekados neapsicisime. Jeigu latviai, mažesnė tauta, per kelioliką metų ištengė išleisti nuo 30 tomų savo encyklopediją, tai mums jau sarmata nuo jų pasilikti. Be encyklopedijos mūsų kultūra visuomet jausis šlubojanti. Juo anksčiau pradėsime visuotiną encyklopediją leisti, tuo bus geriau. Kokiai keliais, tai čia nesiuimam spręsti.

// Prie S. L. A. reformų „Tėvynės“ N43, p. V. K. Račkauskas praneša, jog S. L. A. konstitucijos komisija jau išdirbo naujos šiai organizacijai konstitucijos projektą. Svarbjaus bus ivedama reforma — tai savitarpinis su sielpimas ligoje. Susielpimas bus įvesdintas visame S. L. A., o ne tik kuopose; i pašalpos skyrių galės priklausyti visi S. L. A. nariai iki 50 metų amžiaus. Pašalpą gaus ligoje šitaip: po \$6 ant savaitę per 15 pirmųjų savaitių, po \$3 per 15 sekantinių savaičių. Mokesčių i ta skyrių labai pigi, nes tik po 25c, ant mēnesio. Svarbjausia tas, kad i ta sušelpimo skyrių galės priklausyti ir moteris, tik gindymo ligoje negaus pašalpos.

// „Birutė“ — savažinė. Pajėjo iš Tilžės 1-mas num. laikraščio „Birutės“, kuri p. J. Vanagaitis, sugrįžęs iš Amerikos, pradėjo leisti kas savaitę. Formatu kaip „Tėvynė“ iš 8 pusl. Kaip p. Van. sakė, taip ir dalaikė žodži, kad jis stengs Prūsų lietuvius ištisai supažindinti su Didžiaja Lietuva ir amerikiečiais, o šiuos — su mūsų broliais prūsiečiais. Trumpai ir aiškiai jis tā užduotį atlieka, nes stengiasi peržvelgti visus tuos tris lietuvių kontingentus.

IŠ RUSIJOS.

Išvaro daugiau žydų. Ekaterinoslavu gubernatorius paliepė išvaryti iš šios gubernijos daugiaus žydų. Palieka tikta dailininkus, amatninkus ir tuos, kurie čia kaip-nors buvo apsigvenę pirmą 1882 m. Nulemti išvarymui žydeliai pasijuto labai opjame padėjime, nes kiti nesuspės nei savo reikalų likviduoti. Žydams išvarinėti išsiuntinėjo tam tikrus urėdninkus, kuriems prigrasyta po bausme nedaryti žydams jokių mylių.

Paleido paskalus apie šovimą į carą. Vienoje vokiečių laikraščiai padavė žinią, jog 26 d. spalnio bevažiuojant carui automobiliu kažin-kas jis pašovė ir jo soferia užmušė. Ant rytojauši šita žinia buvo Peterburge valdiškai suniekipta ir paaškinta, jog Rusijos priešai tyčia tokias nuogandžias žinijas platina, kad tuomi

sukreisti rusų pramonės biržą ir išbandyti svetimtaučius kapitalistus.

Gyvų palaidojo. Nepaprastai žiaurus atsitikimas dėjosi Kutaiso gub. kaime Manučas-Kachati. Pas brolius Orzlievus tarnavo našlaitis Beglar Chakeja. Jis netikėtai iš medžioklės šautuvo pašovė ūkininko sūnų. Tada Orzlievai sugriebė našlaitį ir gyvą užkasė žemėse. Kada valdžia nevidonus areštavo ir atkės duobę, tai rado vaikiuką jau sustingusį, o rankutėje turėjo išroves pluoštą plaukų iš vieno savo užmušėjų barzdos.

Draudžia paskaitas. Baku mieste, draugijos „Nauka“ būste beskaitant referatą apie Čehovą, tapo areštuoja lektorius ir visa publiką — 40 asmenų. Paskui po fabrikų apygardę buvo areštuoada 100 žmonių, kurie iš salės buvo pabėgė.

Stolypino byla užbaigtą. Kievoje tyrinėjimų komisija — apie Stolypino nužūdymą, jau užbaigė savo darbą, ir nusprendė tą byla visai uždengti, nes pasirodė, jog užmušėjo Bogrovo neturėta daugesnio talkininkų.

Tolstojaus „Gyvas Lavonas“. Peterburgo Aleksandrinskame teatre pastatyta velionio Tolstojaus dramos veikalas „Gyvas Lavonas“. Jis buvo jau statyta Berline, vokiečių teatre, bet vokiečių publika nepagyrusi. Peterburge vienok išsaukė nepaprastą entuziazmą. Šis veikalas nėra dar užbaigtas rašyti. Tolstoju mat ēmęs tēmą iš gyvenimo kiekios ten žinomas šeimynos. Kaip tik laikraščiai vagčiomis nuo autoriaus paskelbė tēmą, tuojuo atėjės pas Tolstoju tos šeimynos galva ir paprašės, kad jo šeimynos nežieštų. Taip senukas autorius ir pametės rašyti visą draudam.

Burcevui atsakė. Vl. Burcevas, redaktorius „Byloje“ ir garsus Azevo atidengės, iš Paryžiaus pasiskundę senatui kad ji Maskvos gradonačalninkas Adrianov pavadinės „viešpatystės piktadėju“. Senatas jam atsakės, kad žiūrint esą i Burcevo darbus, Adrianov turėjo tiesa jį tokiu padavinti.

Ministerijos darbai. Stolypino inpečinės Kokovcev sušaukė pirmutinių ministerių tarybos posėdi. Pirmiausiai nutarta susitarė su senatu, kas reikia padaryti su lenkų kalba, kuri yra vartojama ant privatinių Lenkijos gelžkelų. Žinoma, einasi apie jos uždraudimą.

Byla delei pravoslavų paveikslėlio. Minsko prokuroras užvedė byla su Sluecko moterų gymnazija, kurioje katalikų mergaitės esą labai sudergė pravoslavišką abrazą.

Iš Lietuvos.

Laikraščių uždengė. Vilniaus Teismo Rūmai patvirtino cenzuros komiteto nusprendimą konfiskuoti „Tygodnik Nowości“ N 1 i redaktorių patraukti teisman pagal 129 krim. kod. Tuo pačiu ligi teismui „Tygodnik Nowości“, uždengtas.

SKREBOTIŠKIS, Pan. pav. Rugsėjo 13 d. kuliamos mašinos tapo sudraskyta 15 metų mergina iš Paliepinio kaimo. Iš to nusigandusi viena moteriškė taipgi mirė. Reikėtų būti žmonėms atsargesiems dirbant prie mašinų.

Viršitės.

PAKRUOJUS, Pan. pav. Mei-lūnų kaime gyvenančią „daktarką“ už apgaudinėjimą žmonių žemiciai viršininkas nuteisė

dviem mėnesiam kalėjiman arba 100 rub. užsimokėti. **Viršitės.**

KUPIŠKIS, Ukm. pav. Rugsėjo 25 d. mirė Šarlakand. sodž. ūkininkas a. a. Kaz. Kručas, žmogus pirmieivis ir darbštus. Per jo užsispyrimą ir prikalbinėjimą išsidalijo šiemet i vienasėdžių viršminėtas Šal. sodžius. Išsiskyrus i vienasėdžių jis manė tuoju gerint ūki, ivest dauglauki, bet nebeteko.

Ar ne tas.

KUPIŠKIS, Ukm. pav. Rugsėjo 1 d. rasta netoli nuo Kupiškio paežerėj nusinuodijusi nesenai iš Amerikos pagrūsus vaikina. Prana Dečka 21 met. amžiaus, Kuipškio bažnyčios tarto sūnų. P. Dečka išvažiavo į Ameriką 1906 metais. Buvo gana apskaitės ir doras vaikinas. Amerikon išvažiavės atsiusdavo į Lietuvą draugams laikraščių, kningų. Bet pabuvės kiek laiko nustojo siuntinėti viską ir nieko nebesigirdėjo apie jį... Šiemet kaip atvažiavo, susiėjės pradėjau teirautis apie viską, kaip pas seną draugą. Bet tuoju pasirodė, kad Amerikoj bebūdamas užmiršo visas idėjas ir augštėsmis siekimus...

Cia atvažiavės tės toliau savo „amerikonišką“ gyvenimą, kasdieną girtas vaikščiojo po miestelių su valkatomis, o su senaisiais drangais nenorėjo ir kalbėt. Daugumas jo pasielgimais bjaurejosi, davatkos ir tamsesneji jį statė kaiposekmę „skaitymo raštų“.

Ar ne tas.

PROVENIŠKĖS (Gelžk. st.). **Antras „Bogrovos“ pakartas.** Ganydami piemenis žaidė „Stolypiną“ ir „Bogrovą“. Piemeni turinti 12 metų, išrinko „Bogrovu“, o kitą 13—14 „Stolypinu“. Kiti-gi piemenis buvo teisėjais, kurie ir nuteisė „Bogrovą“ kartu. Užriše „Bogrovui“ virvele ant kaklo, pririšo jį prie tvoros, augštumo ligi 2 aršinų. „Bogrovas“ paslydy, nugriuo ir pašikorė; pakol atbėgo tėvai, jau jis buvo negyvas. **Miko Brolis.**

GIZAI, Vilkaviškio pav. Rugsėjo 21 d. buvo Gizi parapijos sueiga. Dalykas tame. Vidaus reikalų ministerija atsiuntė cirkulierą, kad vietose, mažai apgyventose svetimtikais, būtų prie katalikų kapinių intaisytą noks mažas sklypelis ne katalikams laidoti. Gizi parapijoj, nors yra dvejos kapinės, bet nei prie vienu nėra pravoslavų kapinių, nors ir pačių pravoslavų žmonių yra tik 2 sargybinių... Sueiga nutarė pirkti nuo Eidukevičiaus prie Rudos kapinių vieną ketvirtadalį margo, ir drauge prasė tam žemės nupirkimui ir aptvėrimui valdžios pašalpos. Ar gaus — nežinia.

J. B.

KUPIŠKIS, Ukm. pav. Apie Kupiškį išsidalijo ir da dalias šie sodžiai vienasėdžiai: Šiemet: — Paperžiai, treji Šalnakai, Vidugiriai, Siuriai, Dubiliškiai, pernai: — Akmeniai, Kaliumskis, Girvalakis ir Naivai, Atstravai ir da aug mano dalintis. Apylinkėj visur tik ir kalba apie vienasėdžius. Kolonijas paskiria daugiausiai — „turgais“ — kur nusitargavoja, tėn ir paima: blogesnės žemės — daugiau, geresnės — mažiau paima. Piningais retai kur pasimoka.

Ar ne tas.

BETYGALA, Kaun. gub. Vai-ziuodamas per miestelį užėjau į Vartotojų Draugijos krautuvę. Išlauko ši krautuvė išrodo gan

Pav., kur žibolas stovi, tėn stovi druska, da kiti prie valgio reikalingi daigtai, degutas ir galantėja. Cia man bebūvant inėjo žmogus, paprašė jam reikalingų daigtų. Vedėjai atsakė — nėra. Potam da paprašė kitokio daigto, bet vedėjai atsakė — išbaigt...

Ir kaip gali gyvuoti tokia krautuvė? Delko valdyba nesirūpina apie prekinius. Mes klausiam, delko mums nesiseka vartotojų draugijos, kaltinam aplinkybes, bet užmirštame, kad mes patis esame kalti, kad nesirūpinam sa vo krautuvės reikalais ir akrai atsidedam ant vedėjų.

Vieverės.

M. K. ČIURLIONIES muzikos veikalams išleisti fondas.

Lietuvių Dailės Draugija kreipiasi į visuomenę prašydamas išsiuti aukas M. K. Čiurlionės muzikos veikalams išleisti. Kuomet muzikos veikalai bus išleisti, likusios lėšos kraunamos nejudinaman kapitalan, iš kurio nuošimčių bus steigama lietuvių muzikams M. K. Čiurlionies vardo stipendija.

Tan pačian kapitalan turės su grįti ir visuomenės sudėti pinigai, gauti iš minčių veikalų pardavimo, tik grynas pelnas eis per pusę L. Dailės Draugijai ir Čiurlionieni arba jos duktere. Aukas prašo išsiuti arba stačiai L. Dailės Draugijai (Vilnius, Zavallia, 15, 6, 15), arba per laikraščių redakcijas, kurios apsiūms priimi-

(„Liet. Ukin.“)

Liaudies apšvietimas. Valdžia skiria pradinių mokyklų inkuriumi nuo 1911 iki 1913 m. **Kauno gubernijai** kasmet po 98, 140 rub. — o **Vilnius gub.** kasmet po 146, 224 rublius.

ZAGARES Ūkio paroda. Kaip jau žinome tuo pačiu laiku, kaip buvo Šiaulių paroda dvarininkas Nariškinas sutaisė kitą Žagarės miestelyje. Šitoji paroda, kaip skelbia „S. Z. T.“ ir gi pasiekė.

Rugsėjo 23 d. buvo pirmasai šio skyriaus narių visuotinas susirinkimas. Kalbėta, kaip reikia platinti žinias apie džiovą, kaip daugiau narių šion draugijon in-trankus (dabar esama tik apie 70 narių, nors nario mokesčių — tik 1 rub. metams) ir k.

Iškasimai. Senovės Laukiškių sodž. (Seradž. valsč.) kapus ka-sinėjo rugsėjo 13, 14 ir 15 d. žinomas mums visiems archeologas Tadas Daugirdas. Vienolika ka-pinėse rasta 15 bronzinę antrankių, 2 bronziu antkaklių, 3 geležinai kirviai, 4 geležinai dur-tuvų galai ir dar kai-kurie labai surudyę daiktai, iš kurių vienas

by panašus i pjautuvą. — T. Daugirdas yra tos nuomonės, kad iš atžvilgio draugybės iškasinėtų ka-pinų — štie iškasimai nėra žymus.

Krata pas Bogrovo žmonos giminės. „Nov. Vremia“ gavusi telegrafu žinoti iš Vilniaus, būk policija krėtusi Bogrovo žmonos giminės, apsigyvenusius Vilniuje. Lyg rasta pastogėje daug nelega-liškos literaturoje ir laikų daugybė.

Nauji vargonai. Vilniaus katedroje esą intaisytu nauji vargonai 40 balsais. Sutaisytu augščiausiai laipsnyje muzikališkos tobulystės.

PANEVĖŽYS. Šiomis dienos lietuvių Kazlauskas, nesenai iš Amerikos sugrįžęs, budamas inkaušės, išzagino 16 metų dukterę. Lietuvoje dar iki šiol kaip ir negirdėtas atsitikimas. Tėvas žvėris suimtas.

KRETINGOJE, Telš. pav. prahlintą į 24 valandas raštininkas Družilauskas, rusas, seniaus buvęs mokytojas, ir viršaitis Barzdys už girtuoklytę. Barzdys jau kelintą kartą viršininkavo ir taip buvo išigylene Kretingoje pas žyde, kad visai nebegriždavo savan sodan du varstu astu nuo miestelio. Bet priėjo ožka prie vežimo. Važiuodamas su revizija vice-gubernatorius Kozlovas atrado... nebestovinčius ant kojų.

M. Misa Barzdytė.

Konkursas. Vilniaus miesto valdyba paskelbė konkursą, kurs reikalaudo sutaisytu miesto teatro plano sumanymą. Teatro namai turės užimti 2200 ketvirtainių siens. Vietos Jame turi būti 1000 žmonių. Skyriamos užgeriausius sumanymus dvi dovanai: 1250 rubl. ir 750 rubl. Sumanymus galima išsiuti miesto valdybon iki sausio 1 d. 1912 m.

Draugijos užsidengimas. „S. Z. T.“ paduoda žinią, būk Šiaulių šv. Juozapo darbininkų draugija nustojusi gyvuoti. Ar-gi?

Kuo pasibaigė konsistorijų re-vizija. Svetimų tikslių direktorių Tezelinkovui, ministerijos pavesa sugalvoti, kokiu būdu pasalinus iš katalikų vyskupijų rašinių tokius prasidengimus, kokie buvo susekti Vilniuje, Varšavijoje, Mohileve ir Žitomire.

(„Liet. Žinios“.)

Valstybės herbo vartojimas. Prekybos ir pramonijos ministras, susitaręs su vidaus dalyku ministeriu, kreipėsi į Vilniaus gubernatorių prašydamas prižiūrėti, kad valstybės herbą dėtų ant iškabų ir prekių tiktais tos firmos, kurios turi tam tikrą vyriausybės leidimą. Tiems, kurie neturi tokio leidimo, prašo pranešti, kad laiutusi vartoję valstybės herbą, o neklausančius — bausti.

jog paskutiniame antrakte ji ap-
lankė teatrų direktorius ir, kiek
pasikalbėjės, pasiūlė jam geres-
nes tarnystos salygas. Dabar
Petrauskas, turėdamas aprūpintą
būti, gali lavinties ir lavinties.
Jam šviečia puiki ateitis. Visi
jam dabar noriai padeda ir linki
geriausios kloties. Hey.

MAŽEIKIAI, Šiaulių apskr.
Tokiu sausų metu, kaip šie metai,
senai jau neturėjome. Vandeni
žmonės veža už kelių varstų iš
upelių. Del žemės sausumos ru-
gai blogai sudygo. Šio mēn.
15 d. buvo lietaus, — žemė kiek
permirko — gal dar pasitaisy-
daiga.

K. S.

(„Viltis“).

IŠ LATVIJOS.

P. Reingoldas Laivins, Rygoje
vietinis lietuvių spaudos cenzorius,
užinės tą vietą dar prieš keletą
metų (lig tol buvo gubernatorius
raštinės valdininku), ga-
vo dabar čia garbės patarėjo.
P. Laivins anot „Dz.“ yra taipgi
„Rigas Avizes“ ir Mintaujiškės
„Lat. Avizes“, bendradarbuju.
(Bet jis, kaip matosi, mažai paži-
sta lietuvių literatūrą! Žr. „V.
L.“ 43 N Peržvalga.— Red.)

Kometos šiemet atsirado net sep-
tynios. Iš jų viena matoma net
be stiklių Gryžalo Rate, kaip a-
stunta žvaigždė. Kitos užmatomos
tik per teleskopus.

Bulbės. Kada Rygoje už bul-
bių pūdą moka dabar 30—35 k.
(ar pūra 60—65 k.), Peterburge
mokama 90—95 k. už pūdą. Siun-
čiamą po 3 pūdus į maišą ir 5—10
svarų uždedama viršaus. Nusuni-
timas pardavėjo. Bulbėms rei-
kia būti maždaug vienodo didi-
mo. Tolian kaina būsiant dides-
nė.

Latvių mokytojų draugija Ry-
goje susirinkime 18 rugs. nutar-
skystės į senata ant vidaus mi-
nisterio, uždarinusi minėtą drau-
giją. Pripažinta geistinių grei-
čių likviduoti draugijos kningu
krautuve ir laikraštį „Apšvieti-
mas“, nes jie duodavo nuosto-
lius.

Latvių dainų ir muzikos drau-
gija (skaniu maksas) Rygoje esa-
sumane inkurti latviai socialde-
mokratai. 14 rugsėjo, kaip ap-
rašo „Ryg. Avize“, atsibuvės
„karčemelėje“ (krožinė) prie
Marijos g. N8 (Jakavičius „žais-
sle“) susirinkimas inkūrėjų šios
drangijos. Dalyvavę apie 60 žmon-
ių. Istatati, prirengti užtvirti-
nimui, esą paminti iš nesenai už-
darystos latvių draugijos „Kultura“,
su mažais pakeitimais. „Kultura“
buvo latvių socialdemokra-
tų legališkoji centralinė draugi-
ja, su kurios uždarymu pritruko
tokios centralinės. Apie reika-
lingumą šiokios dr. jos esą nese-
nai rašės ir latvių socialistų slap-
čiai išeinės laikraštis „Cinia“. Susirinkime dalyvavę iš inteli-
gentijos 5—6 žmonės: uždarytos
latvių mokytojų draugijos pir-
mininkas „Jaunās D. Lapas“ uo-
liausis veikėjas Asars, keletas
ivairių, latvių draugijų chorve-
džiai, latvių darbininkų profesi-
alinių draugijų atstovai ir knope-
lių jaunučių choristų ir chorisečių.
Prie naujous draugijos galėsi stoti
sanariais visos draugijos, kurios
užlaiko chorus, bei keletė
muzikantų.

Proklamacijos su parašu Lat-
vių socialdemokratijos maliorių
streiko komiteto „Visiems Rygos
malioriams“ nesenai išleistos.
Kadangi malioriai per nesenai

surengta streiką pralaimėjo, tai-
gi kviečiami išnaujо organizuo-
ties ir stoti po vėliava latvių so-
cialdemokratijos.

LIEPOJUS. Sulyg nesenai pa-
dyto surašymo Liepojuje gyve-
na apie 100 tūkst. gyventojų.
Prekybos didžioji dalis randas
žydu rankose. Lietuviai darb.
skaitlius paskutiniame laike žy-
miae priauges. Padidėjės ir
skaitlius latvių namų savininkų.
Lietuviai noriai pasiduoda len-
kais. Smulkesnių žinių tuotarpu-
dar trūksta. Paskutiniomis nak-
timis ant juros siautė smarki
audra.

(„R. Garsas“).

IŠ VISUR.

Apšaukė Chinų respubliką.
Chinų revoliucionieriai užėmė
tris šiaurės gubernijas ir didelia-
me pajūrės mieste Hankov ap-
šaukė visas Chinijos respubliką.
Generolas Li Yuan apskelbė sa-
ve laikinuoją chinų respublikos
prezidentu. Ta žinia supurtino
Pekino sostapilę, nes prie naujoni-
sios respublikos bėga iš visų kraš-
tu revoliucionieriai ir chinų vi-
suomenė kreipjasi šalin mno-
soto. Mandžū karaliaus dynastijos
didžiūnai bėga iš Pekino, susi-
mėturtus. Baimė ima, kad tik jau-
nutis Chinų karaliukas Pu-Yi
nebūtų nužūdytas. Sakoma net,
kad Japonija ir Rusija griebiai-
karalių palaikyt, nes isteigimas
Chinijoje respublikos gali pam-
sinti kaip japonus taip ir rru-
sus prie savo sostų išvertimo.

Cook'o nelaimės. Dr. Cook,
Danijos sostinėje Kopenhagoje
pasitiko sau didelius nesmagū-
mus. Vos tik jis pradėjo skaityti
lekciją miesto auditorijoje,
kaip salėje pakilo Dr. Hansen,
kuris pats anais metais lydėjo
Cooką Danijon iš Greenlandijos,
ir pradėjo kalbėti, jog Cook'as
yra didžiausis ant sveto prigavikas,
suviolioje danus ir turis būt-
iš Kopenhagos išvytas. Minia
plojo Hansenu delnais. Cook'as
vos užbaigęs lekciją, policijos ly-
dimas išejo per užpakalines du-
ris. Bet ant gatvės minia vėl jį
užpuolė, numušė jam kepurę ir
apmetė kiaušiniai. Pelna nuo
lekečios Cook'as buvo skiręs es-
kimosi našlaičių prieplatidai, bet
toji atsisakė priimti. Taip sunie-
kintas Cook'as išvažiavo į Berli-
nā, išten lankysiąs Paryžių, Brin-
sseles ir Hamburgą, skaitydamas
lekcijas apie šiaurės žemgalį.

Šventoji karė prie italus.
Iš Afrikos parcina žinios, jog te-
nai pradėjo vienyti mahometon-
giminių, su tikslu pradėti su-
italais „šventąją karę“. Perei-
ta savaitę Tripolio tyruose jau i-
vyko baisi mušynė, kurioje kri-
te 1000 turkų ir apie 100 italu.
Italai šiuom kart dar mugalejo-
mahometus. Bet užtai kiltą pavojus
iš Maltos, kur susirinkę del
„šventosios karės“ 60,000 turku
ir arabų.

Suirutės Mexikoje. Iš mi-
nisterijų kabineto naujas preziden-
tas Madero pavare tris ministe-
rius, užtai kad jie nesistengė su-
tremti sumišimus, kuriuos veda
Maderos priės Zapata. Gru-
moja vėl nauja revoliucija. Pa-
čiame parlamante iškilo protestas
tai prie Madero, kad jis kelis
sykius iždejė žodžiu Mexikos ar-
mija. Pasigirdo net plojimai,
paminėjus pabėgusiu ex-preziden-
tu Diazo varda. Regimai, dar ne-
nutilo reakcija.

Nobelio dovana. Stockholm, iš žinomo Nobelio fondo, šie-
met paskirta dovana rašytojui
Meterlinkui.

Areštavimai anarchistų. Ber-
line ir kitose Vokietijos
miestuose šiomis dienomis
arėstuota labai daugelis
intariamų anarchistų. Kal-
tina juos, būk mēginę kalbinti
kareivius, kad bėgtų iš armijos.

**Suokalbis ant Italijos kara-
liaus**. Pro Neapolį pravažinio-
jant Italijos karaliui, kareiviai
pastebėjo miške beselinjančius
keturių žmones su šautuvaus.
Tris iš jų pabėgo, o vieną karei-
vai nušovė. Būk tā buvę anarchistai
betyką ant karaliaus gy-
vasties.

Konfiskavimo. Persu valdžia
sukonfiskavo visus turtus ex-
šacha brolio Šuaes-Saltane. Bet ru-
sų konsulis užprotestavo, nes šie
turtai esą Rusijos bankuose už-
statyti.

LAISKAI IŠ ITALIJOS.

Milanais. X. 17. 11.
Gyvenimas pradeda kupėt de-
lei dvięjų priežasčių: karės delei
Italijos su Turkija ir prasidėjus
sezonui teatru. Teatru Ita-
lijoje nemažai, o dar daugiau arti-
stų. Visi teatrai atidaryti, apart
opers — tėvo visų teatru „La
Scala“. Bet ir tas bus greitai at-
daras.

Italų gi geresnių dainininkų
čia nėra, o visi renka pinigus ir
laurus kitur. Tokie, kaip Caruso,
Bonci, beveik čia nepasirodo, o
Caruso net ir už jokius pinigus
čia nenori dainuoti, nors karjera
savo pradėjo nuo Milano. Čia la-
bai keista publika ir gilaus su-
pratimo dailos neturi. Abelai
čia taip žiūrima į dailę, o ypač
iš dainininkus, kaip priderėtū
zmonai mylinčiam dailę ir ja-
gerbjančiam (tas gal paeina ir
nuo didelio persisotimimo tokiai
dalykai). Čia, kaip žiūri, tai ita-
las klausytojas labai netoli nu-
ženges nei tikrame supratime,
neigi paprastame mandagume.
Kaip jam gaida viena patiko, tai
juo ploja, šaukia; kaip kita gaida
nepatiko — jis švypja ir vėl šau-
kia. Čia geriausias artistas vienu
vakaru gauna ir pagyrimus ir
švilpimus. Kartais kas būna rei-
kalunga padaryti pagal veikalo
turinio, taigi vienok atsiranda
toks, kuris švypja, kad jam tas
nepatiko. Vienas, ką dar išken-
čiamai išklausyti, tai arijos perio-
da, tas dar gerai. Taigi Caruso,
kuris šiandien yra skaitomas te-
noriu karaliumi, tiesiog bijosi
gauti tokio akybrukon, kuris
gali pasitaikyti, kad ir jam kas
sušviltų; tas jo garbei labai ken-
ktu.

Pas italus susidėjo jau toks
manymas: gerai dainuoja tik
svetimtautis, nes savieji išbėgio-
jo. Ir tankiai, jeigu artistas ge-
rai dainuoja, tuojuoju vienas kito
klausia: — „straniere?“

Teatre Dal Verme yra gera
dainininkė, lenkė, Ruszkowska,
geri dainininkai Zinovieff (rusiš-
kas žydas) ir Lismann — amerik-
onas, berods. Tie visi — svetim-
tautai. Teatras Lirico, — dailus
tai teatras, ir čia pamainom stat-
mos dramas, komedijos ir ope-
ros. Šis teatras taip jau pasta-
tytas pagal vieno plano, kaip ir
La Scala. Dabar šiame teatre
užkvietas ant gastrolių žinomas
visoj Italijoje dramatiškas arti-
stas Ermete Novelli — ji lygina
su Salvini. Edene teatre daugiau-
siai angliai susispėt, kaip artis-
tai taip ir publika. Olympia te-

atre — lošiamos vien komedijos
ir dramos. Kursaal-Diana teat-
ras ir daržas, — čia lošiamas ope-
rettės ir komedijos. Filodrama-
tici teatras, — komedijos ir dra-
mo. Yra dar geri teatrai: Verdi,
Gerolamo, Fianon, Novo Cine ir kiti,
kuriuose bū-
na įvairys perstatymai.

Atvažiavo dabar Milanas p.
Kosciakovskis, lavintys daina-
vime. Jis yra Varšavos konserva-
torijos mokinys — bassas. Būda-
mas Peterburge kadaisiai dar
prigulėjo prie lietuviškojo cho-
ro, M. Petrauskio vedamo. Dabar
p. Zizdramas Kosciakovskis be-
vėk tiesiai iš tėviškės atvažiavo
(Kauno gub., Rokiškio parapijos,
Kosciakovskiu dyaro), kur vis
veik vasara višėjo. Kaip pat-
sako, — atvažiavęs netinginaut;
taigi šia savaitę jau pradės imt
dainavimo lekcijas.

M. Petrauskas.

Juk tokiam skaičiui lietuvių len-
gva būtų jas turėt. Amatu mo-
kyklų taipgi nėra. Rodos jos tu-
ri tokią didelę svarbą, kad kiek-
vienam jau ašku. Jeigu mūsų
broliai prasilavintu amatų, tai
jiems patiemis ir tėvynan-
tiems palengvėtų gyvenimas, ir
sugrižus į savo šalį labai brangus
būtų tokie žmonės, kurie mūsų
nužeminta ir nuo kitų kulturiš-
kesnių tautų atsilikusia šalį pa-
kelėt pramonėje augštyn. Ka-
mano mūsų broliai taip snausda-
mi? Kokią ateitį jie sau lemia
ir kokias jie mano ateityje pasi-
rodyti?

Tiek šiuo sykiu teturiu tau ra-
sty, kad labai apgailiu mūsų bro-
lių amerikiečių neveiklumą, lais-
voje šalyje. Jūsų draugė K. J.
Petas J. Mackevičius.

IŠ Amerikos.

Sufragistė suplakė teisėja.
Seattle, Wash. turtinga sufragis-
tė Mrs. Oleson tapo pasodinta ka-
lejiman ir laikoma be kaucijos.
Mat ji bylinėjosi už rendą su na-
mų savininku, ir kada teisėjas Main
nus nusprenė priešais ją, tai
ji šoko ant teisėjo ir čia-pat teis-
muose su botagu taip ji nuplakė, kad
visas teisėjo veidas apsidengė mė-
lynais rumbais. Sakoma, kad čia-
nai pastaruoju laiku anarchistai
labai sukurstę publiką prieš teis-
mus.

Vėl dinamitai ant kelių. Kaip
pereitą savaitę, taip ir šia savai-
tę vėl rasta padėta dinamito ant
gelžkelio ties Santa Barbara, Cal.
Tris trunkinai pralėkė su 1000
pasažierių per 75-kias dinamito
lazdutes, kurios vienok nesuspro-
go, nes piktadėjų užmiršta padė-
ti degantis knatas. Klastininkai
nesuėm.

Pirmasis sniegas Rytuose. Ba-
yonne, N. J. spalį 27 d. iškrito
pirmutinis sniegas, užneštas di-
deliu vėju.

Ardo plieno trustą. Trenton,
N. J. apskrities teisme pradėta
byla priešais United States Steel
Corporation. Washingtono vy-
riatasis prokuroras Wickersham
paliepė, kad šia plieno trustą —
milžiną išnagrindę ir išardytą.
Tame truste figurnoja 18 didžiu-
jų Amerikos kapitalistų, tarp ki-
tų: Rockefeller, Morganas, Cart-
negie ir Schwab.

Rengiasi skristi per okeaną.
Atlantic City, N. J. — Čionai pri-
buvo iš Ohio aviatorius Melvil
Vaniman, kuris su savo didžiausiu
orlaiviui — diržiabeliu balionu
„Akron“ rengiasi antra sykių lė-
kėti Europo oru per Atlantic oke-
aną. Dabar darys tik bandymus
okeano pakraščiai, o apie
vidurių lapkričio žada leistis ga-
lutinon kelionę.

McNamara byla. Los Angeles,
Cal. — Kaip jau žinome, pirmiausiai
yra teisiamas James McNamara,
kuris formaliskai yra ap-
skūstas nužūdyme Ch. Haggerty,
žuvusio mašinisto dienraščio „Ti-
mes“ explozijoje. Teberenka-
ma teisėjai. Iš 189 kandidatų i-
teisėjus baigiamas visus egzame-
nuoti ir tiktais keturi teisėjai da-
tėra išrinkti. Vienas atmata teis-
mas, delto, kad jie netiki į mir-
ties bausmę ar tai del kitų prie-
žiūrų, kitus atmata McNamara
advokatai, jeigu kandidatai pasi-
sako esą nepriėlankus unijoms.
Prisieja vėl surinkti apie 3000 ar
daugiau kandidatų. Šiąnedė su-
teismu dikičiai susibarė McNama-
ra advokatas Darrow, išpykęs

prokuroras Fredericks net inėšę,
kad visus siegdinamus teisė-
jus paskirtų teisėjas Bordwell.
Nesimato ir galo, kada bus išrin-
kti teisėjai. — Ortie McManigal,
tas kuris liūdija prieš McName-
ras, būsiuas pašauktas i Indiana-
poli, kur tėnykštė Grand Jury ji
iškvosianti apie dinamitavimą.

TARP AMERIKOS LIETUVIU.

tū. Skaitys P. Norkus.

Paskaitos prasidės lygiai 8 val. nedėldienių vakarais. p-no Balčiaus svetainėje, 93 Grand st., Brooklyn, N. Y. Duris atdaros nuo 7:30. Kitos paskaitos bus paskelbtos vėliaus. Ižanga 10e.

Komitetas.

T. M. D. 3-čia kuopa savo susirinkime, spalio 22 d., apkalbėjo ir mutarė, tvarkė ir būdus paskaitų vedimo. Paskaitos, kaip buvo ir pirmiaus projektuota, bus laikomos susidėjus su Liaudies Mokyklai. T. M. D. 3-čia kuopa surengs, o Liaudies Mokyklai duos prelegentus. Paskaitos atsibus per visą sezoną, pradedant nuo šio nedėldienio kiekvieną nedėldienį, lygiai nuo 8 v. vakare. Po paskaitos bus klaušimai ir diskusijos. Žinoma, paskaitai ilgai esant, mažai laiko liks diskusijoms, bet tas bus drama delto, kad nenuvarginti publikos su ilga užsiėmiantis debatais. Klausimai turės būt paduoti ant kortelių, ant kurių prelegentui atsakius, esant dar laiko bus leidžiamos laisvos diskusijos. Oponentai eis ant pagrindžių, ir i publiką išreikš savo nuomonės prieš prelegentą, bet nekalbės ilgiau kaip 5 minutes ant sykio, ir nedaugiau kaip tris kartus tą vakarą. Kiekviename kartą gaus iš eilės pagal užsiregistruimą, o ne visus tris kartus vienas po kitam. Oponentas norintis skaityti referatą toje pačioje tėmoje, bet priešingoje dvasioje, negu prelegentas skaitė, praneš to vakaro pirminkui, kuris užklaus esančios publikos, ar nori kad būtų skaitytas tokis referatas. Publikai reikalaujant, tokis oponentas skaitys pirmą paskaitą sekantį mėnesio. Delto ir paskaitų programos bus padaromos tik vienam mėnesiu.

Lauraitis.

Draugija kningoms leist. „Tėvynė“ rašo, girdėjusi, jog vietiniai (New Yorko ar Brooklyno?) lietuvių ketina organizuoti akcijinę bendriją kningoms leisti. Taigi turėtume dvi spaudos akcijinės bendrijos — viena yra satyros draugija, kuri leis „Tarką“. Vietiniai lietuvių kilia, kaip ant mielių!

Apsivedė lietuvių. Jonas Babilas 88 Greenpoint ave., Blissville, su Ona Pabereika 1079 Manhattan ave., Greenpoint.

Pasimirė lietuvių: 1) Julius Šreiberis, iš Williamsburgo ligonibuties, 21 metų. 2) V. Petraičiutė, 18 dienų, 46 So. 2-nd str., 3) Juozas Gaulia, 27 metų (nuskeno būdamas Braddock, Pa. 4) Kaz. Kerčevičius, 14 mén. Maspeth. 5) Ona Misiūniute, 19 dienų, 62 Union ave. 6) Juozas Skreba, 40 metų, pasimirė City Hospitalė uždegimui plaučių (prieklauso į drangystes: D. L. K. Gedimino, Šv. Antano ir Šv. Petro — Blissville). P. Butkus.

Iš laisvamanių kuopos. Per buvusias Dr. Šliupo ir kitų prakalbas, prisirašė į Susiv. Liet. Laisv. kuopą 15 naujų narių. Tad dabar Brooklynė laisvamanių kuopa turi 32 narių.

Ižeidė viešai lietuvius. Ana nedėldien, kada vietinė Šv. Juozapo Dr-stė laikė Taut. Namo salėje savo 25-metinio jubilejaus apvaikščiojimus, gretymais stovinčioje žydo laikomoje salėje — Palace Hall (ant Grand str.) išvyko šaudymaisi. Koks tėv peštukas airys Bohan nusovė kita airi Faulkner. Tas tuojuaus ir pasimirė.

Vietinė policija pabrūkšt, ir padavė žinią į laikraščius, kad tos žūdynės atsitikę Šv. Juozapo Dr-stės baliuje! Vietiniai lietuvių labai išsiedė ir privertė vius laikraščius tą apšmeižą atitaisyti.

Račiūno vakarėlis. Ateinanti nedėldienių Taut. Namo salėje atsibus p. A. T. Račiūno vakarėlis, su rodymai paveikslu iš Lietuvos geografinės, taipgi illustruotos dainos, deklamacijos ir pagaliaus tautiški šokiai. Prasidės 5:30 po pietu.

Pantomima. Liaudies Mokyklai rengia labai indomą teatrėlį — pantomimą „I Ameriką“. Bus visas teatras suloštas be žodžių, tik su mimika ir mostagavimais.

Sugrąžinti lietuviui. Vincas Doviata, 43 metų, iš Tauragės, keliao pas podukrą ir žentą Juilių Vinklerį, 33 Degar Day str., Newark, N. J.

Leonara Noriukvičaitė, 20 metų, iš Taučionų, Onuškio parapijos, keliao pas dėdė Miką Siemuną, 14 Howe str., Lowell, Mass.

Abu turėjo trachomą ir sugrąžinti tapo.

Susirinkimas. F. Ferrero, S. L. L. kuopos mėnesinis susirinkimas atsibus pėtinyčioje, lapkričio 3, nuo 8 val. vak., p. Drauglio salėje, 73 Grand st.

Pirm. K. Jankevičius,
Rašt. P. Lauraitis.

Pirmutinė T. M. D. paskaita. Pereita nedėldienių p. Balčiaus salėje atsibuvo pirmutinė T. M. D. kuopos paskaita. Skaitė Dr. Misevičius ant tėmos „Pirmutinė pagalba nelaiminguose atsitikimuose“. Referatas labai akyvas, tik dar sunkoka buvo D-rui Misevičiui ji išaiškinti, nes nesenai dar tik pradėjo tarpe savo vienaučių lietuvių dirbtį ir dar ne-gali milktai lietuviškai kalbėti. Bet ateityj Dr. Misevičius žada būti darbštum lietuviu. Publikos buvo neperdaugiausiai. Matdar neišsigarsino. Antras referatas bus kitą nedėldien, 12 d. lapkričio. Skaitys p. Račkauskas.

DVIEJŲ VEIKSMŲ MELODRAMĀ — „BIRUTĖ“.

II.

Antrame veiksmے, pirmame vaizdelyje mato kalno viršūne (vieta). Žinyno aukuras. Vaideytės besiruošdamos apie aukurą gieda (solo ir choras): Solo: „Šiai mės tarnaitės! Dievulių augštaijų! Giedam jums, dievaitės, Giesmelę“. Choras: „Jums garbė, garbė dievaičiai! Ir geriejiems ir piktiesiems! Mės lietuvių ir žemaičiai! Garbę giedam jums visiems!“. Viss šita daina susideda iš septynių strofų, daunojam solo, ir priegaidės daunojamos — po kiekvienos strofos — viso choro. Abelnai šita daina arba giesmė apibūdina ir atvaizdina mūsų bočių tiksly. Kaip šiandien krikščionis, taip tuomet annose laikuose lietuvių pagonis visokiuse atsitikimuose šaukdavosi į dievus — jų nemažai ir būta — ir maldaudavo iš jų tai malonių, tai pasigailėjimo, tai pagalbos. Nieko nepradėdavo, be pasiklausimo, be dievų paveli-jimo. Šiame reikale padėdavo, apie dievų norą dasižinoti, kuningai — vaidilos.

Antrame vaizdelyje mato Birutę, kuri linksmai sveikina vaidilą, ir prašo jo, kad jisai pasilikti keliamoje Palangiečių pabaigtuvii puotoje. Septintasai vaizdelis. Vaidilai prisižadant pasilikti ir belaiminant Birutę, jineina Keistutis, kuris petraukia senuko kalba. Pasiskaukliaus Birutės: „Kas tu esi deiči, kur išdygai mano akyse, yt dangua vaidintoja?“. „Kas es, klausiu: deiči, karalaitė, ar dan-gaus angelas?“. Birutė nustebinta ir nusiminusi atsako jam: „Aš nesu nei deiči, nei angelas, nei kokia karalaitė, tik iš Palangos paprasta mergaitė!“. Tuo tarpu ji nori išeiti, bet jis sulaiko ją ir apreiškia, jog jis yra — Žemaičių kuningačių Keistutis. Žmonės nusistebi. Birutė maldauja, kad leistų eiti. Keistutis tačiau nepaleidžia, tiktais pasa-ko: „Aš tavęs neverčiu per prie-vartą, bet nužemintai maldauju: pasilik čia!“. Senis vaidila pataria paleisti ją, intikindamas, jog ji nepabėgs, jog „Jos būtas čia-pat netoli, ji netrukus sugriš“. Keistutis paklauso vaidilos patarimo ir paleidžia ją. Birutė išeidiama dainuoja; dainoje išreikšia meilę, pasisako, jog šitas vyras

jamai pirmame vaizdelyje, pasi-„senai jai pažįstamas“, jog jis baigus, Birutė sveikina vaidelytes: „Sveikos, mano draugės, sveikos išrinktosi! jūsų giesme-lėmis, yt lakštingalės čiulbėjimu, gėrisi lietuvių tauta“. Pirmoji vaidelytė atsako jai: „Būk svei-ka ir tu Birutė, sesute mūsų pa-žadėtoji!“. Tavo dailus balse-tur papuošti mūsų sutarti-ne...“ Kodel tu didžiuojiesi, nesiskubini pasivesti vaidelytēs...“ Birutė teisinas, jog kokia tai slépinimo jėga sulaikanta nuo pasiventimo dievams: „Mano dienos svajojimai, nakties klejojimai lyg žadina mane kitokiam gyvenimui“ — sako Birutė. Prižadėjus pas vaidelytes dar sugrižti, ji išeina.

Dešimtame vaizdelyje mato in-bėgantį kriivi, kuris jieško Birutę. Dažinojės, kad Birutė na-mo parėjo, paliepja aukininkams eiti ir atvesti ją. Ir prisako vaidelyties, kaip tik atės Birutę, apvilkli ja šventais rūbais, kuriu „Nei pats kuningačiis nu-vilkli neišdris“.

Dešimtame vaizdelyje mato kri-vi ir in-einančią Keistutį, kuris taipgi laukia Birutę. Krivė, nuduo-damas, jog visai nieko nežino apie išsimylėjimą Keistučio i Birutę, nužemintai pasveikinęs, klausia: „Bene esi pasirengės kryžiuočių kapotu?“. Keistutis atsako, jog šiuo tarpu nepasirengės ant kryžiuočių, tiktais bemedžiodamas už-sukus čionai ir, išvydes čia mer-gaitę, be kurios nei namo grįžti nebegaljis. Krivė apsidžiauga tuo ir meldžia, kad pasakyti ir jam, kuri iš jų mergaičių bus ta laimingoji. Keistutis pasako var-dą. Krivė: „Gaila man tavęs, šviesiausis valdone, nes Birutė iš čionai išeiti negali“. Keistutis: „Kodel?“ Krivė: „Paties Kriviu-Krivaičio Lizdeikos ji yra pašvēsta dievams“.

Vienioliktame vaizdelyje, senis vaidila suskambinęs kanklėmis, dainuoja. Dainoje, svarbjausia, senis vaidila atidengia paslapčių: pasako, jos Lizdeikos apskelbta, kad Birutė pašvēsta dievams su tuo tikslu, kad išrankti ją iš kryžiuočių nagų. Sako: „Tačiaus nei Lizdeika, nei kiti šventikai! Ne-darē gobtuvui ligšiolai, Nes ži-nino kiekvienas, kad tas apskelbi-mas! Nelaimė atstumt prama-hytas“. Keistutis: „Ah... tai taip. Ką gi tu tėve sakai?“ Krivė aiškina, jog „Pāžadēta ar pa-shvēsta — vistiek!“

Dvyliktame vaizdelyje mato vaidelytes ir seną vaidilą, kuris vaidelytėms bekalbant apie Birutę, nejučiomis prisiartina ir sta-ga suskambinęs kanklių stygias, išgazdina vaidelytes. Vaidila subara vaidelytes-liežuvininkes ir negali pasakyti, kad ji norėtu kuo-nors skirties nuo kitų savo draugių... Toliaus sako: „Ma-tyt, kad ji nejučia savyje pašau-kimo tapti nepajudama mergele, todel elgiasi padoriai, neimdamo-to, ko negalinti panešti“.

Ketvirtame vaizdelyje mato vaidelytes ir seną vaidilą, kuris vaidelytės bekalbant apie Birutę, nejučiomis prisiartina ir sta-ga suskambinęs kanklių stygias, išgazdina vaidelytes. Vaidila subara vaidelytes-liežuvininkes ir negali pasakyti, kad ji norėtu kuo-nors skirties nuo kitų savo draugių... Toliaus sako: „Ma-tyt, kad ji nejučia savyje pašau-kimo tapti nepajudama mergele, todel elgiasi padoriai, neimdamo-to, ko negalinti panešti“.

Penktame vaizdelyje mato seni vaidilą, — vaidins Kriauciuñas, jau pagarsėjęs tarp vietinių lietuvių, kaip geras aktorius-mégėjas, — kuris sėdėdamas ant akmenis niūnuoja: „Po tam siai nakteli išaušo dienelę!... Choras: „Lado žemelė, lado!...“ (riegai-dė). Dainai pasibaigus sekė se-nio vaidilos monologas. Senasis ūnu tarpu pagiria vaidelytes už pasišventimą dievams. Ir patardamas joms, kad verstinai ne-trauktų savo tarpan Birutęs, pranašauja, jog ji bus motina milžino, kuris sugriaus kryžiuočių gal-ybe.

Šeštame vaizdelyje mato in-bė-gančią Birutę, kuri linksmai sveikina vaidilą, ir prašo jo, kad jisai pasilikti keliamoje Palangiečių pabaigtuvii puotoje. Septintasai vaizdelis. Vaidilai prisižadant pasilikti ir belaiminant Birutę, jineina Keistutis, kuris petraukia senuko kalba. Pasiskaukliaus Birutės: „Kas tu esi deiči, kur išdygai mano akyse, yt dangua vaidintoja?“. „Kas es, klausiu: deiči, karalaitė, ar dan-gaus angelas?“. Birutė nustebinta ir nusiminusi atsako jam: „Aš nesu nei deiči, nei angelas, nei kokia karalaitė, tik iš Palangos paprasta mergaitė!“. Tai-

Tuo tarpu ji nori išeiti, bet jis sulaiko ją ir apreiškia, jog jis yra — Žemaičių kuningačių Keistutis. Žmonės nusistebi. Birutė maldauja, kad leistų eiti. Keistutis tačiau nepaleidžia, tiktais pasa-ko: „Aš tavęs neverčiu per prie-vartą, bet nužemintai maldauju: pasilik čia!“. Senis vaidila pataria paleisti ją, intikindamas, jog ji nepabėgs, jog „Jos būtas čia-pat netoli, ji netrukus sugriš“. Keistutis paklauso vaidilos patarimo ir paleidžia ją. Birutė išeidiama dainuoja; dainoje išreikšia meilę, pasisako, jog šitas vyras

istorijos ką tokio dar visai ne-girdėto. Atvaizdina jisai tikta vieną, beveik visiems lietuviams žinomą, tačiau pažymetiną faktą — tai didžiojo Lietuvos kuningačio Keistučio meilę. Jeigu lietuvių psychologui kuomet pri-sieis jieškoti komentarų pripara-dymui, kokia yra gamtiskojo meilė, kurios nerūs joki išrokiavimai, nei gi joki apskaitliavimai, tad pakaks nurodyti į šitą historiškajį faktą ir pasakyti — gamtiskojo meilė yra tokia, kokia buvo kiekvienas iš vėl keliaujančių į turinčiu savo organus organizacijų vidurių gyvenimą, papildyta sprendimui: kritiškas laikraščių žvil-gis į mūsų organizacijų gyvenimą ir jų veikimą su tikslu jas pakelti, stiprinti ir tobulinti — visada yra pageidaujama.

2. **Pseudonymu klausime** pri-mata visi I-mojo Suvažiavimo sprendimai: kritiškas laikraščių žvil-gis į mūsų organizacijų gyvenimą ir jų veikimą su tikslu jas pakelti, stiprinti ir tobulinti — visada yra pageidaujama.

3. **Satyra ir karikatūros** nau-dinga ir reikalinga, bet jos pri-valo laikyti padorumo ribų. Satyra ir karikatūros gali pasilikti mūsų laikraščiuose, tik jų nereikiaria panaudoti šmeižiumi asmenų ir naudingų vienų istaigų, nes jų uždavinis rodyti ir gydyti visuomenės žaizdas švarios ir etiškos paujokos keliu.

4. **Korespondencijų ir straipsnių perspausdinėjimo** iš kitų laikraščių klausime palikta galėj I-mojo Suvažiavimo sprendimas (Prot. II. 4.).

5. **Rašybos klausime** palikta I-mojo Suvažiavimo sprendimas, kaip jis intrauktas Protokolo II. 5. a. b. c. e.

6. **Mainymas spaustiniu**. Kiek vienos išleistuvės ir redakecijos priedermė yra mainytis savo leidiniuose su kitomis redakcijomis.

7. **Tautystės klausimas**. palikta I-mojo Suvažiavimo sprendimas (Prot. II. 8.), beto, išnešta dar sekama, p. V. K. Račkauskas surašyta, speciale Prūsų lietuvių reikaluoje Rezoliucija:

„Kadangi Prūsų lietuvių, kurių kultūriškuosis reikalas II-ame Laikraštininkų Suvažiavime astostauja „Birutės“ ir „Alg. lit. Rundschau“ redaktorių-leidėjais p. Jonas Vanagaitis, yra remtini ir su jais yra būtina supažindinti plačiąja visuomenė, II Laikraštininkų Suvažiavimas, karštai pritardamas prakilniems p. Vanagaičio sumanyams ir darbams Prūsų lietuvių dirvoje, nutaria tatai ir laikraštininkams prieinamais keliais tuos sumanytus remti“.

8. **Zmonių švietimas**. Suvažiavimas, giliai suprasdamas zmonių švietimo reikalą, apšnekėjės būdus, kuriais tokis apšvietos darbas būtų galima pasekminges vesti, nutaria:

a) Išrinkti iš penkių asmenų Apšvietos Komisiją, kurios uždaviniu turėti būti:

b) Rūpinimos, tvarkymas ir vedimas vienų žmonėms paskaitų ir referatų iš išvairiausių mokslo ir visuomenės gyvenimo sričių;

c) Organizavimas žmonių švietimo ratelių;

d) Organizavimas keliaujančio Žmonių Universitetu;

e) Jungimas kruonų visos intelligentijos ir organizavimas Apšvietos Sajungos pasekminges kultūros darbo vedimui.

f) Apšvietos Komisija ingaliota atlikti darbus, kokių ji matys reikalinga esant nuveikti Apšvietos Sajungos reikalaujimo.

</

jos naujai inkurtam kningynui laikraščiu ir kningu.

(Posėdis uždaryta 7:00 po p.)

Penktas posėdis.

(10 val. ryto, rugp. 30 d.)

Susirinkę visi delegatai.

9. Kalbėtojai. Paliekama I-mojo Suvažiavimo sprendimas (Prot. II. 9.).

10. Statistika. Rinkimui žinių apie Amerikos lietuvius atei-vius nužarta:

a) Išrinkti iš 3 saarių nuo i-vairių laikraščių redakcijų Statis-tikos Komisija, kuri:

b) Pakvys visus lietuvių laikraščius, kad jie atsilieptų į savo skaitytojus ir inprāstyti juos pri-siuntinėti redakcijon iš visų lie-tuvų sodybų statistikai reikalini-gas žinias apie vietinius lietuvius — jų skaičių, padėjimą, turtą, užsiemimą, jų draugijas, bažnyčias, apšvietos stovą, etc.

c) Surinkta tokiuo būdu me-džiagą redakcijos perduos Statis-tikos Komisijai tvarkyti.

Atviru balsavimu Statis-tikos Komisijon išrinkta: V. K. Račkauskas, J. O. Sirvydas ir P. Brandukas.

Delegatas J. J. Hertmanavičius inteikia Rezoliucią, kurią Suvažiavimas, su pataisymais, priima sekamoj formoj:

Organizacijos.

a) Susivienyti kultūrines draugijas i speciališkas organizacijas, pavyzdin: Dainininkų, Muzikališ-kas, Dramatiškas, Apšvietos, ir panašias, kad palengvinus joms sawo tikslą atsiekti.

b) Tverti draugijas ir susivienijimą lietuvių amatninkų, prava-ydin: daktarų, advokatų, aptiekorių, dantistų, inžinerių, ir panašiu.

c) Tverti ratelinis ir susivienijimą profesionališkų asmenų, pa-vyzdin: daktarų, advokatų, aptiekorių, dantistų, inžinerių, ir panašiu.

d) Tverti draugijas bei susivienijimą lietuvių amatninkų, prava-nininkų bei vertelg.

11. Santykiai ir taktika su tais laikraščiais, kurie nei pirmame nei antrame Suvažiavime nedala-yavo; būdas su jais susiartinti ir išdirbtį galimas modus vivendi. Klausimas, po trumpu diskusiju, nutarta palikti Liet. Sp. Dr. Valdybos sprendimui.

12. Tautiškieji Amerikos lietuvių reikalai. Priimta p. J. J. Hertmanavičiaus išnėsta Rezoliucija Suvažiavimo pataisymoj formo:

Tautystė.

a) Mokin, kad lietuviai mesti paproti keitimo savo lietuviškų pavardžių į amerikoniškas ir abelni svetimtaitiškas.

b) Pabandyti dvasių lietuviškų laikraščių ant tautiškos papėdės.

13. Tautiškų reikalų fondas. Tautišku reikalų fondo isteigimą Suvažiavimas pāveda Apšvietos Komisijos rūpesčini.

14. Scenos reikalai. Mūsų sce-noj tankiai statoma sunkus vei-kalai, — tragedijos, dramos, — kurioms suprasti mūsų publika dar nera priangus, neigi mūsų ar-tistai—mėgėjai gali tokius vei-kalus prideramai pastatyti. Iš an-tros vėl pušes, scenoje statoma veikalėliai ir labai menkos, tūli-dagi ir iš doriško atžvilgio nepagi-riamos, vertės. O originalinių, ty-pinių lietuviškų scenos veikalų — tragedijos, dramos, —

kurioms suprasti mūsų publika dar nera priangus, neigi mūsų ar-tistai—mėgėjai gali tokius vei-kalus prideramai pastatyti. Iš an-tros vėl pušes, scenoje statoma veikalėliai ir labai menkos, tūli-dagi ir iš doriško atžvilgio nepagi-riamos, vertės. O originalinių, ty-pinių lietuviškų scenos veikalų — tragedijos, dramos, —

— kurioms suprasti mūsų publika dar nera priangus, neigi mūsų ar-tistai—mėgėjai gali tokius vei-kalus prideramai pastatyti. Iš an-tros vėl pušes, scenoje statoma veikalėliai ir labai menkos, tūli-dagi ir iš doriško atžvilgio nepagi-riamos, vertės. O originalinių, ty-pinių lietuviškų scenos veikalų — tragedijos, dramos, —

— kurioms suprasti mūsų publika dar nera priangus, neigi mūsų ar-tistai—mėgėjai gali tokius vei-kalus prideramai pastatyti. Iš an-tros vėl pušes, scenoje statoma veikalėliai ir labai menkos, tūli-dagi ir iš doriško atžvilgio nepagi-riamos, vertės. O originalinių, ty-pinių lietuviškų scenos veikalų — tragedijos, dramos, —

— kurioms suprasti mūsų publika dar nera priangus, neigi mūsų ar-tistai—mėgėjai gali tokius vei-kalus prideramai pastatyti. Iš an-tros vėl pušes, scenoje statoma veikalėliai ir labai menkos, tūli-dagi ir iš doriško atžvilgio nepagi-riamos, vertės. O originalinių, ty-pinių lietuviškų scenos veikalų — tragedijos, dramos, —

— kurioms suprasti mūsų publika dar nera priangus, neigi mūsų ar-tistai—mėgėjai gali tokius vei-kalus prideramai pastatyti. Iš an-tros vėl pušes, scenoje statoma veikalėliai ir labai menkos, tūli-dagi ir iš doriško atžvilgio nepagi-riamos, vertės. O originalinių, ty-pinių lietuviškų scenos veikalų — tragedijos, dramos, —

— kurioms suprasti mūsų publika dar nera priangus, neigi mūsų ar-tistai—mėgėjai gali tokius vei-kalus prideramai pastatyti. Iš an-tros vėl pušes, scenoje statoma veikalėliai ir labai menkos, tūli-dagi ir iš doriško atžvilgio nepagi-riamos, vertės. O originalinių, ty-pinių lietuviškų scenos veikalų — tragedijos, dramos, —

— kurioms suprasti mūsų publika dar nera priangus, neigi mūsų ar-tistai—mėgėjai gali tokius vei-kalus prideramai pastatyti. Iš an-tros vėl pušes, scenoje statoma veikalėliai ir labai menkos, tūli-dagi ir iš doriško atžvilgio nepagi-riamos, vertės. O originalinių, ty-pinių lietuviškų scenos veikalų — tragedijos, dramos, —

— kurioms suprasti mūsų publika dar nera priangus, neigi mūsų ar-tistai—mėgėjai gali tokius vei-kalus prideramai pastatyti. Iš an-tros vėl pušes, scenoje statoma veikalėliai ir labai menkos, tūli-dagi ir iš doriško atžvilgio nepagi-riamos, vertės. O originalinių, ty-pinių lietuviškų scenos veikalų — tragedijos, dramos, —

— kurioms suprasti mūsų publika dar nera priangus, neigi mūsų ar-tistai—mėgėjai gali tokius vei-kalus prideramai pastatyti. Iš an-tros vėl pušes, scenoje statoma veikalėliai ir labai menkos, tūli-dagi ir iš doriško atžvilgio nepagi-riamos, vertės. O originalinių, ty-pinių lietuviškų scenos veikalų — tragedijos, dramos, —

— kurioms suprasti mūsų publika dar nera priangus, neigi mūsų ar-tistai—mėgėjai gali tokius vei-kalus prideramai pastatyti. Iš an-tros vėl pušes, scenoje statoma veikalėliai ir labai menkos, tūli-dagi ir iš doriško atžvilgio nepagi-riamos, vertės. O originalinių, ty-pinių lietuviškų scenos veikalų — tragedijos, dramos, —

— kurioms suprasti mūsų publika dar nera priangus, neigi mūsų ar-tistai—mėgėjai gali tokius vei-kalus prideramai pastatyti. Iš an-tros vėl pušes, scenoje statoma veikalėliai ir labai menkos, tūli-dagi ir iš doriško atžvilgio nepagi-riamos, vertės. O originalinių, ty-pinių lietuviškų scenos veikalų — tragedijos, dramos, —

— kurioms suprasti mūsų publika dar nera priangus, neigi mūsų ar-tistai—mėgėjai gali tokius vei-kalus prideramai pastatyti. Iš an-tros vėl pušes, scenoje statoma veikalėliai ir labai menkos, tūli-dagi ir iš doriško atžvilgio nepagi-riamos, vertės. O originalinių, ty-pinių lietuviškų scenos veikalų — tragedijos, dramos, —

— kurioms suprasti mūsų publika dar nera priangus, neigi mūsų ar-tistai—mėgėjai gali tokius vei-kalus prideramai pastatyti. Iš an-tros vėl pušes, scenoje statoma veikalėliai ir labai menkos, tūli-dagi ir iš doriško atžvilgio nepagi-riamos, vertės. O originalinių, ty-pinių lietuviškų scenos veikalų — tragedijos, dramos, —

— kurioms suprasti mūsų publika dar nera priangus, neigi mūsų ar-tistai—mėgėjai gali tokius vei-kalus prideramai pastatyti. Iš an-tros vėl pušes, scenoje statoma veikalėliai ir labai menkos, tūli-dagi ir iš doriško atžvilgio nepagi-riamos, vertės. O originalinių, ty-pinių lietuviškų scenos veikalų — tragedijos, dramos, —

— kurioms suprasti mūsų publika dar nera priangus, neigi mūsų ar-tistai—mėgėjai gali tokius vei-kalus prideramai pastatyti. Iš an-tros vėl pušes, scenoje statoma veikalėliai ir labai menkos, tūli-dagi ir iš doriško atžvilgio nepagi-riamos, vertės. O originalinių, ty-pinių lietuviškų scenos veikalų — tragedijos, dramos, —

— kurioms suprasti mūsų publika dar nera priangus, neigi mūsų ar-tistai—mėgėjai gali tokius vei-kalus prideramai pastatyti. Iš an-tros vėl pušes, scenoje statoma veikalėliai ir labai menkos, tūli-dagi ir iš doriško atžvilgio nepagi-riamos, vertės. O originalinių, ty-pinių lietuviškų scenos veikalų — tragedijos, dramos, —

— kurioms suprasti mūsų publika dar nera priangus, neigi mūsų ar-tistai—mėgėjai gali tokius vei-kalus prideramai pastatyti. Iš an-tros vėl pušes, scenoje statoma veikalėliai ir labai menkos, tūli-dagi ir iš doriško atžvilgio nepagi-riamos, vertės. O originalinių, ty-pinių lietuviškų scenos veikalų — tragedijos, dramos, —

— kurioms suprasti mūsų publika dar nera priangus, neigi mūsų ar-tistai—mėgėjai gali tokius vei-kalus prideramai pastatyti. Iš an-tros vėl pušes, scenoje statoma veikalėliai ir labai menkos, tūli-dagi ir iš doriško atžvilgio nepagi-riamos, vertės. O originalinių, ty-pinių lietuviškų scenos veikalų — tragedijos, dramos, —

— kurioms suprasti mūsų publika dar nera priangus, neigi mūsų ar-tistai—mėgėjai gali tokius vei-kalus prideramai pastatyti. Iš an-tros vėl pušes, scenoje statoma veikalėliai ir labai menkos, tūli-dagi ir iš doriško atžvilgio nepagi-riamos, vertės. O originalinių, ty-pinių lietuviškų scenos veikalų — tragedijos, dramos, —

— kurioms suprasti mūsų publika dar nera priangus, neigi mūsų ar-tistai—mėgėjai gali tokius vei-kalus prideramai pastatyti. Iš an-tros vėl pušes, scenoje statoma veikalėliai ir labai menkos, tūli-dagi ir iš doriško atžvilgio nepagi-riamos, vertės. O originalinių, ty-pinių lietuviškų scenos veikalų — tragedijos, dramos, —

— kurioms suprasti mūsų publika dar nera priangus, neigi mūsų ar-tistai—mėgėjai gali tokius vei-kalus prideramai pastatyti. Iš an-tros vėl pušes, scenoje statoma veikalėliai ir labai menkos, tūli-dagi ir iš doriško atžvilgio nepagi-riamos, vertės. O originalinių, ty-pinių lietuviškų scenos veikalų — tragedijos, dramos, —

— kurioms suprasti mūsų publika dar nera priangus, neigi mūsų ar-tistai—mėgėjai gali tokius vei-kalus prideramai pastatyti. Iš an-tros vėl pušes, scenoje statoma veikalėliai ir labai menkos, tūli-dagi ir iš doriško atžvilgio nepagi-riamos, vertės. O originalinių, ty-pinių lietuviškų scenos veikalų — tragedijos, dramos, —

— kurioms suprasti mūsų publika dar nera priangus, neigi mūsų ar-tistai—mėgėjai gali tokius vei-kalus prideramai pastatyti. Iš an-tros vėl pušes, scenoje statoma veikalėliai ir labai menkos, tūli-dagi ir iš doriško atžvilgio nepagi-riamos, vertės. O originalinių, ty-pinių lietuviškų scenos veikalų — tragedijos, dramos, —

— kurioms suprasti mūsų publika dar nera priangus, neigi mūsų ar-tistai—mėgėjai gali tokius vei-kalus prideramai pastatyti. Iš an-tros vėl pušes, scenoje statoma veikalėliai ir labai menkos, tūli-dagi ir iš doriško atžvilgio nepagi-riamos, vertės. O originalinių, ty-pinių lietuviškų scenos veikalų — tragedijos, dramos, —

— kurioms suprasti mūsų publika dar nera priangus, neigi mūsų ar-tistai—mėgėjai gali tokius vei-kalus prideramai pastatyti. Iš an-tros vėl pušes, scenoje statoma veikalėliai ir labai menkos, tūli-dagi ir iš doriško atžvilgio nepagi-riamos, vertės. O originalinių, ty-pinių lietuviškų scenos veikalų — tragedijos, dramos, —

— kurioms suprasti mūsų publika dar nera priangus, neigi mūsų ar-tistai—mėgėjai gali tokius vei-kalus prideramai pastatyti. Iš an-tros vėl pušes, scenoje statoma veikalėliai ir labai menkos, tūli-dagi ir iš doriško atžvilgio nepagi-riamos, vertės. O originalinių, ty-pinių lietuviškų scenos veikalų — tragedijos, dramos, —

— kurioms suprasti mūsų publika dar nera priangus, neigi mūsų ar-tistai—mėgėjai gali tokius vei-kalus prideramai pastatyti. Iš an-tros vėl pušes, scenoje statoma veikalėliai ir labai menkos, tūli-dagi ir iš doriško atžvilgio nepagi-riamos, vertės. O originalinių, ty-pinių lietuviškų scenos veikalų — tragedijos, dramos, —

— kurioms suprasti mūsų publika dar nera priangus, neigi mūsų ar-tistai—mėgėjai gali tokius vei-kalus prideramai pastatyti. Iš an-tros vėl pušes, scenoje statoma veikalėliai ir labai menkos, tūli-dagi ir iš doriško atžvilgio nepagi-riamos, vertės. O originalinių, ty-pinių lietuviškų scenos veikalų — tragedijos, dramos, —

— kurioms suprasti mūsų publika dar nera priangus, neigi mūsų ar-tistai—mėgėjai gali tokius vei-kalus prideramai pastatyti. Iš an-tros vėl pušes, scenoje statoma veikalėliai ir labai menkos, tūli-dagi ir iš doriško atžvilgio nepagi-riamos, vertės. O originalinių, ty-pinių lietuviškų scenos veikalų — tragedijos, dramos, —

— kurioms suprasti mūsų publika dar nera priangus, neigi mūsų ar-tistai—mėgėjai gali tokius vei-kalus prideramai pastatyti. Iš an-tros vėl pušes, scenoje statoma veikalėliai ir labai menkos, tūli-dagi ir iš doriško atžvilgio nepagi-riamos, vertės. O originalinių, ty-pinių lietuviškų scenos veikalų — tragedijos, dramos, —

— kurioms suprasti mūsų publika dar nera priangus, neigi mūsų ar-tistai—mėgėjai gali tokius vei-kalus prideramai pastatyti. Iš an-tros vėl pušes, scenoje statoma veikalėliai ir labai menkos, tūli-dagi ir iš doriško atžvilgio nepagi-riamos, vertės. O originalinių, ty-pinių lietuviškų scenos veikalų — tragedijos, dramos, —

— kurioms suprasti mūsų publika dar nera priangus, neigi mūsų ar-tistai—mėgėjai gali tokius vei-kalus prideramai pastatyti. Iš an-tros vėl pušes, scenoje statoma veikalėliai ir labai menkos, tūli-dagi ir iš doriško atžvilgio nepagi-riamos, vertės. O originalinių, ty-pinių lietuviškų scenos veikalų — tragedijos, dramos, —

— kurioms suprasti mūsų publika dar nera priangus, neigi mūsų ar-tistai—mėgėjai gali tokius vei-kalus prideramai pastatyti. Iš an-tros vėl pušes, scenoje statoma veikalėliai ir labai menkos, tūli-dagi ir iš doriško atžvilgio nepagi-riamos, vertės. O originalinių, ty-pinių lietuviškų scenos veikalų — tragedijos, dramos, —

— kurioms

KAZYS PUIDA.

Zemes Giesme

APYSAKA.

ANTROJI DALIS.

Ta slaptingojo ponija Sofija, kurios tikrosios pavardės niekas nežinojo, ilgai- niui įgijo visas Oginto simpatijas. Išmo- ko iš jo ūkanoto veido jo praeitį skaityti ir stebetinai švelniai glostydavo visus jo at- minimų sopolius.

— Oh, kaip gera tolimoje šalyje su- tiktis žmogus, kuri iš paprasciausio apsiejimo moka suprasti, atjausti...

— Ir tokį gerą patarimą duoti? — juokojo Ogintas.

Nesijuok tamsta ir neminėk va- karykščios dienos, nes kas nutarta tas bus ir padaryta... Šiandien tiek daug saulės, tiek giedros aplinkui, tarytum rytą skau- džiausias gyvenimo smūgis laukia... O vis-gi šiandien ir juokties ir linksminties galiu ir tamstai šviesiai ir jautriai į akis žvelgiu...

— Kodėl-gi tai taip tamsta žvelgi į mano akis?

— Nes jos tokios liūdnos, tokios pa- vargusios ir taip laimės giedros pasiilgu- sios...

— Daug ko jos ilgis...

— Bet puikiausias jose tai tas ilgē- sis, o ypač... ypač liūdėsis... Tai nepa- prastas, ne by koks liūdėsis... Atmenu, mažutė būdama Nemuno dažnai važinėda- vau ir dabar vis stovi man liūdinčios pušys akyse... Aha, aha — tai Nemuno krantų pušis paskolinio tamstai savo liūdėsio slé- pinį... O! tamsta burtinkas: — iš pušų liūdėsio slépinį pasisavinai, ilgésiu nuro- vei medžių karaliaus stebüklingas varsas ir tamstos širdži Nemuno bangos, turbūt, išukleno ir raudomis uždainavo... Ar neispėjau?... Tamsta turi būti ant Nemuno krantų gimbė? Taip?

— Ispėjai tamsta, rūstusis senelis mane augino ir savo sopoliai mano krūti- ne užgavo...

— Aha! Nuo Nemuno krantų... Tieki atminimų su jais surišta, tiek gied- rios vilties jo bangose paskandyta — nu- liūdusi, lyg kā prisimindama, tarė. Bet tuo atsimainė ir vėl linksmutė plepėjo: — Bet tai niekis, tai jau praejo... Sėdžiu ša- le tamstos, lyg brolis man būtum, ir klau- siu savo jausmų: juk žmonių tiek daug, bet kodėl tarp jų tiek maža brolių?... Ir rodos man, kad tamstos negalima nemylėti kaip brolio, tokio šiltučiu, giedru, begaliu išsitikėjimo jausmu iš tą veido ir šir- dies tyrumą, už jausmo nepavydėjimą dar- gi nepažistamiems žmonėms...

— Visą gyvenimą to jausmo tik jieš- kojau žmonėse... nedaug tokų rada...

— Bet mylėti tamsta mylėjai?

Netyčiomis, neujučiomis Ogintas pradėjo pasakoti p. Sofijai savo praeitį.

— Dvi mylėjau... Bet nėviena ma- nes ligi galio nemylėjo... Kas gali žinoti, gal aš nėvienos jiedvieju ligi galio nemylė- jau... Praeitis užklojo tuos jausmus — jų jau neatgimdyti ir klaidų neatitaisysi ir užtai nėvienos jiedvieju už meilę nekaltiniu ir neteisinu... Ir nebesiknisu daugiau anu metų meilėje — senoji forma seniemis troškimams naujose aplinkybėse nepritaikoma... Jaučiu tik, kad širdis manyje su- stingo, suakmenėjo dėl manęs — jausmo kibirkštis nepajėgiu iš to titnago dėl sa- vęs išskelti... Siela tiktais trokšta kas kartą vis labiau... Širdis tik maištą kelti mo- ka...

— Ir kam keršinti ketini?

— Sau.

— Kaip tai?

— Paprastu keliu: už apsivylimus ir sopolius.

— Iš savęs tyčioties nori?

— Kartais gera iš savęs pasijuokti taip karčiai, aitriai ir už praeiti rytą jaus- apsivylimais atkeršinti.

— Koks-gi tame tikslas?

— Geras tikslas!... Galbūt besile- pindam išsprukome iš tikrojo jieškinio tako ir kerštas gali mus tikrąjan kelian su-

gražinti O jeigu ir to nebūtu — tai vis-gi- nieko nenustosime, nes nė viename, nė ki- tame atsitikime tikrojo kelio vėžės mums nežinomos.

— Bet sau keršinti?

— Kaip-gi žmogus nekeršisi sau, kuomet gyvenimas, lyg pasamdytas, juo- kias ne tik iš vyro, bet dar-gi iš valko.— Nutilo ir ilgą valandėlę galvojo, lyg praei- ties knygos puslapius vartę ir rinko iš ju- visų-skaudžiausią jaunystės paveikslą.

— Taip, visi iš žmogaus tyčiojas ir juokias, nors gerai patiš žino, kad ir iš jų visi ir tyčiojas ir juokias... Bet išrauti iš vaiko glėbio tą audringų dienų gaivų spin- duli, kuris ir vienam ir kitam švietė ir nie- kam blogo nedarė — ir nežmoniška ir... Kam galėjo užkenkti anuomet mano Zonės toksai giedras, šventas sesers jausmas? Juk jos Jura toks pat malonus ir brangus- jai, kaip ji jam — ir broliškai vaikų jaus- mą pričiaušryje nuskynė, lyg kokią usnį... Kodėl nuskynė?... Trečios klesos gim- nazista, ūkininko sūnus išdriso su bajorai- tate susiartinti, kad jiedvieju širdyse už- gime brolių jausmas...

— Viešpatie! — sušuko pašokusi Sofija.

— Kas yra tamstai? — nusigando Ogintas.

— Tamsta... tamsta... — vos ištar- dama žodžius pro sunkų alsavimą, klausė Sofija.— Tamsta tasai Juras Ogintas...

— Kas tai?

— Tamstos Zonē! — sušuko Sofija ir puolė į suoleli graudžiai verkdama.

Ogintas stovėjo apsvaigęs, tarytum jokios išeigos neturėj. Mintis pasiutusiai- verpetais susimaišė galvoje, akyse sužibo- seno bajorų parko liepų alieja, blyzgančios Nemuno vilniš atsimušė atmintyje ir toli- mos dainelės, anuomet skambėjusios, gaida- gyvu sukuriu pralékē metų tarplysviu ir at- sklaupė po jiedvieju kojų...

Susigraibė, nurimo, pamažu prisi- artino prie jos, palytėjo virpantį jos petį ir drebančiu balsu atsiliepė:

— Kelkis, Zone, paverk tu ant mano krūtinės, kaip aš anuomet ant tavosios verkiav...

Paėmė ją glėbin, priglaudė prie su- judusios, banguojančios, skaudžių atmini- mių išrašytos vyro krūtinės ir ramiai glos- te juodu plauku vainiką...

Ilgai tylėjo, ilgai nemokėjo suprasti to nepaprasto susitikimo. Tik žvaigždės juokės neatsiekiamose dausose, gimiė ir mišrė šviesų miriardai... O jūra garavo lengvais ūkais, lyg būtų siuntusi iš savo gelmių sopulingaji savo buvusios valdovės atdusi, lyg gailėsio tinklu būtų norėjusi už- dengti nuo žmonių ir dangaus šviesybų Jūrienės kančias...

Pušis nulenkė spyglius žemyn, iš- keltomis karūnomis stiebėsi į dausas ir am- žiu atminimų akimis stengėsi anapus sie- nos pažvelgti; spyglių nulinkusiomis gal- vutėmis klausėsi bene išgirs priešininkų ginklų tarškėjimą, bene reikės Vytis-Veje- lis tolimon kelionėn pasiusti, apgynėjo pri- žadinti — Trakų Galvos vilnims slépinys pasakyti...

* * *

— Trumpos tikrösios giedrós die- nos, Jurai! — tarė Zosė. — Štai staigus pa- kvietimas namó. Šiavkar išvažiuoju...

Nieko neatsakė Ogintas. Jis jau pri- prato įvairiausią likimo smūgių, pasity- cėjimui ir tylėjo.

— Kur, kuomet susirinksiva?

— Kovos pakalnėje! — trumpai at- sakė.

— Tai nori man priminti, ką suma- niusi buvau? — nepakakinta užklausė Zosė.

— Ne! Žinai gerai, kad tavo laisvę ir giedra brangesnė man už mano laisvę ir giedrą. Pasiimk iš mano suskaldyto kru- tinės viską, nieko joje nepalik — mielai tau viską atiduosiu, bet išidėk savo galvon ir širdin: Juras niekuomet tavo laisvęs ne- parverž. Kad jis žinotų, jog tavo laisvęs pa- veržime jo laimę ir giedra ir tai jis atsi- kys nuo savo laimės ir giedros... Jei pan- čiai slegia — sutraukyk juos ir šalyn nu- mesk vardin tavo ypatiškosios laisvęs ir giedros. O jeigu pagalbon reikėtų — jau- nystės metų brolis ją visuomet tau suteiks...

(T. b.)

VISUOTINOJI Historija

(SATYROJE)

Teffi, Dymov'o ir Avierčenko's prisiskaitės paraš:

T(oks)... Š(ioks)... K(itoks)..

(Tasa.)

Byzantija ir Arabai.

Kuomet Romos Vakarinė Imperija pražūvo be pėdsako, Rytinė Imperija, kitaip vadinama Byzantiškoji arba Graikiškoji, gyvavo dar tūkstantį metų su kaupu. Vienas historikas, su kuriuo ir mės mokyklose suėjome į liūdną pažintį (Ilovaikis), sako, jog Byzantija delto taip ilgai užsilaike, kad religija buvo dvasiškuoju ryšiu visų imperijos gyventojų. Ir čia-pat tas historikas pasako, kad Byzantijos sostapilė, Konstantinopolis, buvo tvirčiausiai drūtvietė, kurios neapgalėtu jokie barbarų užkuolimai. Vienok yra žinoma, kad Byzantija būtų užsilaiküs dar ilgiau, jeigu jos urėdninkai nebūtu pradėję bandyti imti kyšius.

Justinianas Didysis viešpatavo labai triukšmingose ir pavojingose apystovose, kurias pagimdė jam dvi istaigai: bažnyčia ir cirkas. Jo laikuose išdygo monofizitų heresija. Su ta heresija greitai užsibaigė ir «biznis». Sunkiau buvo su cirkum, kur kovojo dvi partijos: žaliųjų ir meleninų.

Justiniano laikuose išleista visai pasaulei žinomas įstatymų rankius: «Corpus juris civilis». Ta dideli darbą atliko kelios komisijos po vadovystė imperatoriaus numylėtojo ministerio Triboniano.

(Justinianas Didysis.)

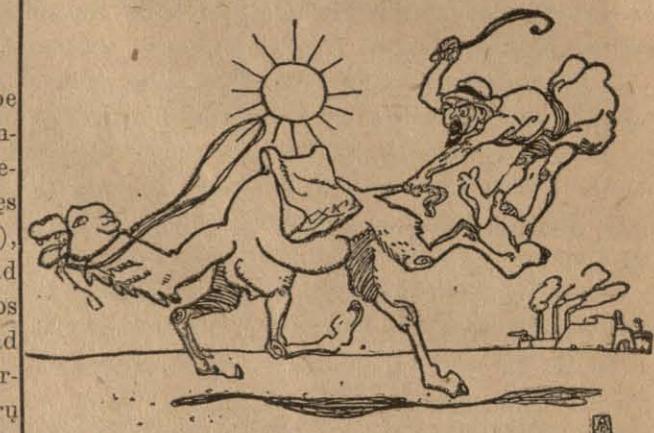
Su laiku Justinianas pasirodė nebe taip dideliu vyrų esąs, kaip apie ji išpradžių manyta. Jis pri- sitaravo žmonijai tuo, kad uždarė kalėjiman kar- vedij Valizario ir jo vieton davė žmonėms vanden- vedžius; toliaus uždarė garsią Athénų akademiją ir jos vieton išrengė šilko išdirbystę. Mat koks buvo įstatymdavėjas!

Neuzilgo ant Byzantijos sosto užsilipo Bazy- lius Macedonetis. Jo karjera labai įstabi ir ne- paprasta: išpradžių jis nugalėjo kana-kokį dru- tuolių, paskum suvaldė arkli Mikolo III, ant galio užmušė ir pati Mikolą. Kaip tik tās žmogžudys užsilipo ant sosto, tuoju ēmė rūpinties teisdaryste. Jam viešpataujant įvyko garsiausis visoje pasaule historijoje atsikimas: persiskyrė bažnyčios. Grai- kai bažnyčia pasiliko sau viena, o Romos bažnyčia pasiliko... ir-gi sau viena. Jos persiskyrė be tie- sių ištekėjimo kada-nors. Dar senovėje tos dvi baž- nyčių nelabai tesutikdavo. Jei Romos (arba lati- nių) bažnyčia pasako kame-nors: «yes, sir», tai graikų bažnyčia tuo ir šaukia «no, sir!» Arba graikų bažnyčia prataria: «yes, sir», tai Romos puse rėkia išsižiojusi: «no, sir!»

Galų gale 1054 m. papežius delegatai atvyko Konstantinopoliun ir visai mandagiai apreiškė, kad papežius iškeikia graikų bažnyčią su visais Rytais, ir patvirtinimui to viso jie parodė poperiu, ant kurio papežius pastatė savo ranka raudoną kryžių. Graikų dvišiškija sukūrė laužą, sudegino papežius raštą su raudonu kryžiumi ir taipgi iš- keikė latinų bažnyčią su papežiumi ir Vakarais.

O karštoje ir smiltingoje Arabijoje žmonės nesnaudė. Matydami nesutikimus tarpe Rytų ir Vakarų, sumanė išrasti mahometonišką tikėjimą. Tam tikslui tarpe koreišių (taip vadinosi viena taute Arabijoje) užgimė pats Mahometas. Už- manęs sutverti naują tikėjimą, jis anksti neteko tėvų. Kad išauginus savaje tam tikra palinkima prie poezijos ir prisirengti prie naujo tikėjimo, jis dar jaunas būdamas keliaudavo su savo dėdės ka- ravanais. Jis buvo labai gražaus veido (žiūrėk

paveikslėli) ir dabojo visus reikalus našlės Chadi- dži. Apsidirbė su jos reikalais, jis vėdė ją ir apkelbė, kad yra pasiūtas nuo-pat Dievo. Našlė, nieko neabejodama, tuojaus intikėjo; bet Mekkos gyventojo (ne visi, mat buvo našliai ir našlės) ne- sutiko su tuo ir Mahometui prisiėjo bėgti iš Mekkos į Mediną. Nuo to laiko, t. y. nuo laiko (622 m.), kuomet Mekkos gyventojai nesutiko su našlės ir Mahometo nuomone, mahometonai veda savo met- skaitą. Tas atsitikimas, tai yra kelionė iš Mekkos į Mediną parodė, kad nėra pranašų savoje tėvynėj — «nemo est propheta in patria sua.»

Mahometas bėga iš Mekkos į Mediną.

Mahometas, atbėgęs į Mediną, rado parenktą dirvą ir netrukus turėjo nemažą pasekėjų. Daugiausia pasekėjų jis rado tarpe tų žmonių, kuriems tiko patirkės gyvenimas. Jis žadėjo po mirčiai rojų, kuriame kiekvienas, nors ir bėdiniausis, vyras turės daugybę gražiausią pačių (daugiausiai Zuleiką), galės gerti vyną ir «užvoti, vi- sokinį priimblumą».

Jo pasekėjai vadino «halifais». Prie pirmųjų chalifų arabai, pasitikėdami atsiekti tokį ža- vėjantį rojų su Zuleikomis, vynu ir «priimblumais», kariavo, kaip pašelę ir platino Mahometo idealą apie Zuleikas ir visą kita. Bet viešpataujant Abbasidams mahometonų fanatizmas užsilpnėjo; jo vie- toje atsirado žemdirbystė, pirklyba, mokslai ir dai- lė — matomai parūpė geresni dalykai už Allacho rojų su juodakėmis mergaitėmis.

(T. b.)

O :

NUO HAMBURGO LIG NEW YORKO.

(Ant garlaivo „Amerika“ — H. A. Li.)

Surenges visus savo daiktus tolmai kelionei, atsišveikina su savo šeimininkais ir visais toj kvatiero gyvenančiais ir paėmęs žmogų nešimui svarios valizaitės, prigrūstos kningų, baltrūbų ir visokių kitų daiktų-daikelių, išskirtu vieton išėjimo garlaivio. Nors tik kelius mėnesius pagyvenau Hamburge, bet kaip-tai pripratau prie jo, susipažinu su visomis vietomis ir užkampiais ir man truputį gailu buvo aplieisti tą garsių iš senovės pilė...

Einu gatvėmis ir vis dar netikiu, kad daugiaus gal jomis jau nebevaikšiosiu. Čia paskutini kartu puola į akis įstabenės daiktai ir vietas: „Šv. Dv- sios laukas“, kolosais paminklas — Vokietijos didvyrių ir labai garsiam savo laiku visoje Europoje „geležiniam kancler

miestas pasibaigę... jau prasideda puikus krentai upės Elbos; bet Hamburgas vis dar tolumojo matytes; ant galo ir jis dingsta iš akių...

Malonu žiūrėti į toluną, malonu gérētis gamta... vienok širdis kaip tai nerimsta, rodos replēmis ji suspausta, rodos kad kažko svarbaus nustojai, rodos praradai tą, be ko ta širdis negal niekad nuriunti, rodos.... Oi, širdis, širdis! tu gerai supranti tą didžių nuostolį... Tu žinai, jog niekur svetur nerasi ramumo ir pilno užsigančiimo... juk tai tolinamės, bégame nuo savo motinos — tėvynės, kur mės pamatė pirmuosius šviesos spin-dilius, kur mės suradom reikalingiausį sau peną, kur tėvai nešiojo ir glamonėj mus ant savo rankų, kur prabėgo mūsų mažystės ir jaunystės dienos, kur mums malonus kiekvienas krūmeli, kiekvienas medelis, kur beveik visi žmonės pažįstami ir gerai tau suprantami, kur skamba garsios senovės lietuvių dainos, kur matai vaikinų ir merginų linksmus ir malonių veidus..., kur rūtos, lelijos tau aki vis veria, o skaisčios mergaitės linksmuma taureria... Gal amžinai tą viską reikia dabar tau aplieisti — palieki savo mylimąjį Lietuvą ir plauki į tolimas šalis: už jūrių, už marių laimės sau jieškoti. Gal tavo tėveliai ir giminaičiai stengėsi visa spėkā atitraukti tave nuo tos tolimos kelionės, gal jų širdis paliko sopuliais suspaustos, gal savo tokiu pasielgimui sugadinti ant visados jų ramų gyvenimą, o gal net per tą sutrumpinti jų amžiaus dienas..., vienok viską tą užmirsti ir plauki į tuos tolimus nežinomus kraštus, iš kur gal nebusugriši ir kur liksi amžinai užkavotas.

Nenorint prisimeni dainiaus žodžius:

„Sudie, Lietuva, man linksmia buvo

Gyventavo šalelėj;

Sirdis man skauda — skaudžia ir graudžia

Svetimojų važiuojant”...

(Tasa sek.)

: O :

MOTERIS KAIP MOTINA.

II.

Kaip kūdikį pradžioje auklėti, apie tai kas kitas pasakys arba parašys. Aš tiktais visados šaukiu — auklėkite tyrai ir tyrai! Tyrumas namuose, tyrumas apie kūdikį, tai pirmiausis sveikatos pri-volumas. Apie tai žino kiekviena motina, vienok tankiai labai atžagariai doro. Kiek tai odos, akių, viso kūnelio ligu paeina vis iš netyrumo; prasidėta tyro oro stigmas, šviesos stigmas. — Kada vaikas pradeda jau vogreti-snekučioti, prakalbėk iji, motin, gerai; neiškraipkies žodžiu, nes geriau bus, kada vaikas nuo pat pradžių pradeda mokinėti gerai kalbėti. Mokinke ji motin, iš laiko pažinti Augščiausiąjį Doros Esybe, — mokinke ji, pakol dar mažas, idant su Augščiausios Doros pagalba viską pradėti ir viską tik iš Jos jieškotų. Nuo pat pradžių nekankinkie mažučio visomis maldomis, poterių išmokymu, lai jis sudeda rankutes į pasako: „Dievuli, duokie mamai, tetei ir man sveikata”. „Dėkoju Tau, už viską”, — tai užtenka. Kada gerai jau ištaria žodžius, mokinke ji kadir poterių ir stengkis gerai jam tarti — sakyti. Nepavelyk, idant vaikas keltusi arba migytu be jokio prakilnesnio pakalbėjimo — kadir poterių.

Nuo mažumės reikia vaikus mokinti, idant visados teisybę sakyt, idant niekados nemeluoči. Jeigu vaikas maž-kielk prasikalto, lai pasako teisybę; teisybę tuom-sykiu pasakys, jeigu ji, motin, nebaidysi tuojuo mušimui ir t. p. Jeigu vaikas išmoksta guodoti svetimą, pirmiai tur išmokti guodoti savą — namiškius. Išmokinke ji, motin, čienyt savo aprėdalą, idant visuomet jis būtų švarus padėta, nes tai irgi kaštuoja, ir nemielas pasi-int, kada buvo sustyręs padėta.

Puikiausiai būtų, jeigu užvestumėte darželius ir sodus prie namų. Kas tą jau turi, arba turės, persitirkis, kad tas nevien atnėna materiališka nau-dą, bet augero priduoda ir vaikų išauklėjime. Lai bus duota vaikui kokia eželė arba koks medelis prižiūrėjimui. Lašvą nuo mokslo laiką lai jis praleis darželyje, vandens palastymu, vištų nubaidymu, pažais, pasidžiaugs, kad tai jo darbas, pa-mėges darželi, nejieškos žaidymų dumbliny, gany-klojė su pasileidžiai; neapvils, motin, tavęs, bet bus tau tikra paguoda nuliūdime, kurį gyvenimas kartas nuo karto mums atnėna.

Lai turi vazonelyj kokį kvietką, pav. geranium, pelargoniją, myrtą arba kitokius, idant augintu ant langelio. Toksai kvietkelis linksmina gyvenimą, suteikia namams šviesumą. Už gerą apsiėjimą, darželio sergėjimą, apdovanokie ji, motin, geru žodžiu, nupirkie jam bent-ką, arba, kada išmoks skaityti, kokią naudingą kningutę apie sodus, daržoves, ūkė, bitininkystę, gyvulų auginimą ir t. p. idant turėtų ką šventadienye, arba ilguose žiemos vakarose skaityti.

Jeigu vaikas bent kuomi prasikalto, kaipas vai-kas, nereikia ji tuojuo mušti, lojoti, pravardžiuoti; reikia perstatyti jam, kad prasikalto prieš Dievą. Dorą ir padarė nemalonumą tetei ir mamai, bet ne-

rėkti visą dieną, neužpulti ūmai ir striukai, o pasekmė bus geriausia. Jeigu vaikas nepasaitais, šalia patarymu, reikia ir nubausti: ar tai neduoti jam to ką jis labjausiai myli, atimti eželę, kvietką arba darželį. Padarys kam blėdį, nuraškys obuoli arba grūšią, kvietką iš svetimo daržo, eikie su juomai, motin, lai atiduoda ir persiprašo, o pasekmė bus ta, kad daugiau nedarys blédies, kad nereikės tvorą tverti, namų šalimais. Kitose šalyse apšvies-tos motinos, taip išauklėja gentkartes, kad niekam neateina nei galvon apsiverti prieš kaimynus.

Niekados nesieskies, motin, savo vaiko į vestuvės ir balius. Tai blédina mokykla. Vaikas, kuris buvo veselijoje, baliuose, niekados gero iš ten neišsinė. Reikia žinoti, kad tas yra senes-niams, o ne vaikams. Apsišvietė gimdytojai niekados nesibars prie vaikų; tėvas motinai, o motina tėvui niekados neišmetinės to arba ano dalyko prie vaikų. Kas taip daro, lai būna tikras, kad vaikai, kada išaugus, neguodas tokį gimdytojų, bet neišsitikės ir laikys neapykantę.

Tankiai girdžiu: „Klausykit Tamstos; mūsų Jonukas nei manęs nei motinos nesibijo!” Del Dievo! argi vaikas turi savo tėvų bijotis? Nieka-dos! Vaikas privalo guodoti ir mylēti gimdytojus, o nesibioti. Jeigu vaikas myli tėvus, tai jis sten-giasi būti geru, idant tėvams nepadaryti akybrokušto; o pas mus taip auklėja vaikus, idant vaikas bi-jotusi lazdos! Ir aš turiu vaikus. Niekados neužgauva vaiko, nei nenubaudžiau; taip juos auklė-jau, idant mane mylētu; o kuomet myli, tai ir guodeja. Niekados jie man neuždav širdies, nes ži-nio, kad tas man labai skaudėt, ir manau, kad jie mane mylēs iki grabo lento. Niekados aš negale-čiau pasigosti: „Sesuo! blogai, vaikai manęs jan-esibijo!”

Gimdytojai turi būti tikrasis savo vaikų glo-bėjais, jeigu trokšta, kad juos vaikai mylēt ir guodotų; tėvai turi būti pavyzdžiu vaikams, bet ne sargais su lazda rankoje, yt piemuo galvijams. Geros ir apsišvietusios motinos žodis, jos geras pa-vyzdys, kaipo doros patriotės ir lietuviatės, sutver-stebūklus. Vaikai, gerai išauklėti bus pagalba ir tėvų linksmybe, bus meilys Dievui ir žmonėms. Jeigu turės gerą pavyzdį namuose, tai gerai išaugus ir ateicių. — negaš karčiamose, teismuose arba vakaruose iki pat velybai nakčiai, bet dirbs, idant tą, ką po tėvai apturėjo, padidinti — padve-jinti.

Mylimą motin, sergančios visuomenės gydytoja būkė, o daug geresnis šis pasauly išsirodys — paliks!

A. Matukas.

Chicago, III.

: O :

VOLTERIS.

(Tasa.)

Francijoje buvo pripažinta tik viena kataliku religija, tuom tarpu Anglioje sugyveno apie 30 išvairiausių religinių atskalų. Iš čion jis Francijon raše: „Cia kiekvienas turi teisę išsirinkti dan-gun tokį kelia, kuris jam patinka.” Ypatingai ji stebino liuosas biblijos tardymas; vienok Anglioje je tuomet toli gražu nebuvu tikėjimo liuosybės. Iš kovojančių tarpe savęs politiškų partijų Volteris sympatizavo tai vienai (monarchistams), tai kiti (vygams); vienok jis pripažino revoliucionės riuno, kad žmonijos progressas yra tiktais filosofiškame prote, kėlimė dailos ir meno ir slopinime prietarų bei burtų. Pagal jo nuomonę, žmonijai tegali patarnauti tik apšivestūnai, bet ne politikie-riai. Anglioje jis susipažino su daugeliu augstos kilmės žmonių, tarpe kurių radosi nemažai laisva-manų; čion jis pradėjo krauti turtus; jiems pra-džia davė 2000 svarų sterlingų, kuriuos surinko už veikalą: „Apie liigą”, kuris šiuom kart tapo užvardytas: „Henriada”.

Sugrįžęs 1729 m. Francijon parysė keletą smulkų veikalėlių, porą tragedijų ir historišką veikalą: „Historija Karolius XII”; bet šis nors ir nekaltas veikalas ilgai nebuvu leidžiamas spaus-dinti delei politiškų kliūčių. Tuom-pat laiku numirė garsi aktorė, Volterio draugė, ponai Lekuvrier kurią, kaipir kitus aktorius kuningija skaitė tokiai-pat nenaudžiai, kaipir burtininkus — tai yra: skaitė atskirtais nuo bažnyčios šven-tos, ir todel ta aktorė turėjo būti palaidota nešven-tintoje vietoje ir be bažnytinės apeigų. Volteris tuomi išižeidė ir parašė ant kuningų aštrią satyra, už kurią jam vėl prisiėjo bėgti iš Paryžiaus. Ne-spėjo nutilt tos satyros atbalsiai, kaip nauja bėda nukrito ant Volterio: spandoje pasirodė kita lai-svamanika satyra, Volterio parašyta prieš 10 metu; bet ši kartą jis išsisuko, visą kaltę suversdamas ant mirusio abbato Šolie. Kiek vėliaus jisai parašė porą veikalų: „Skonio Dievnamis”, kuriuomi už-

sitraukė net publikos piktumą ir „Laiškai iš Anglijos”, už kuriuos valdžia indūko ant Volterio; mat tėn anglai visuomet buvo pastatyti geroje šviesoje; ta veikalą parlamantas nuteisë sudiegint, o leidėja uždaryti Bastilijon; bet vis viena tas nesuturėjo to veikalą išsiplatinimo: Belgijos vertelgos, kontrabandos keliu praplatojo iš po visą Franciją. Volteri gi už tai būtu areštavę hercogo Rišelie vestuvėse, jei nebūtu jisai suspėjes paspruktū užsienin. Vienok tas veikalas daug gero atneš francūzams: privertė juos susipažinti su anglų literatūra, su jų materialine filosofija ir su kitais mokslais Anglijoje augščiau paklusnais. Delti Francijoj ir filosofiškos vėžės, po intekme anglų materialistų, pradėjo palengvėl keistis iš deizmo į ateizmą.

Volteris tuojaus sugrižo iš užsienio, bet apsi-gyveno markizos Satle namuose, netoli sienos Loringijuje, iš kur kiekvieną valandą galima buvo paspruktū. Jisai labai pamypo markizę Satle, nors jis jau buvo pusėtinai apsitrlynus. Pirm markizos pamylėjimo, Volteris buvo mylėjės aktorę Livri, maršalo pačią de-Villar, markizą de-Mimer, poną Berni, grafinę Fanten-Martel ir kitas. Bet šias moteris Volteris tik taip sau iš lengvos rankos buvo pamylėjės. Markizą gi Satle drūčiai pamylėjo užtai, kad jis buvo labai mokyta, mokėjo latini kalbą, buvo skaičius klasikus ir apskritai sakant, buvo pralenkis tuomlaikinę gadynę. Bebūdama kartu su Volteriu ji užsiemė matematika ir metafizika, vertė Niutono veikalus ir išguldinėjo Leibnitzą. Ji sergėjo Volteri nuo viso pikto, bet ir iš čia vieną kartą Volteriui prisiėjo bėgti užsienin. Šiam periode parašyti Volterio veikalai atsižymė optimizmu (lengvu žiūrėjimu į viską). Čion jis kartu su savo mylimąja užsiimėdavo ir fiziika, chemija ir biologija, taip kad net Paryžiuj česanti jo draugai bijojo, idant jis nepultu i tų mokslų bangas. 1744 m. Volteris jau nebuvu persekiojamas, bet nebuvu dar pripažintas ir genijum, nors jis jau buvo nariu visų Europos mokslo akademijų, išskiriant vien tik francūzų mokslo akademiją; tik staiga 1745 m. jis pakilo: tapo išrinktas į francūzų akademiją ir pakvistas prie karaliaus, kaipistoriografas, su 2000 dukatų algos.

(Užbaiga bus.)

P. Norkus.

: O :

KULTURIŠKI ETIUDAI.

Lekcijų skaitymu medžiaga. Referatai ir lekcijos pas mus jau pradeda išsidirbtu į nuolatinę liaudies švietimo formą. Vienur jau skaito ištisus kursus, kuri paskirias lekcijas iš akypločių pagau-tu tėmų. Vienok šioms pastarosioms tebėra neišdirbtu geros systemos. Blogiausiai tas, kad mūsų tie retkartiniai prelegentai nesusiranda sau tinkamoms tėmoms, kuri visuomenė užinteresuotų. Kaip tik i laiką pasirodė kningų rinkoje dvi dailios kningutės: „Švedų liaudies švietimasis” (vertimas K. Puidos) ir „Apie kūno išlavinių” (P. Norkaus). I šitas mūsų prelegentams reikytu atidžiai dirstelėti.

Pirmojo kningutėje autorius (S. Orlovskij) platonai aprašo, kaip yra švedų liaudis šviečiamas. Ypatingai pirmoji kningelės dalis: „Prelegentai ir kninges Švedijos kaimo“ netiktais mūsų supažindina su Švedijos kaimo kulturiniu darbu, bet duoda gilius ir praktiškus pamokinimus, kaip reikia šitas darbas atliki. Čia yra tiesiog vadovėlis patiem prelegentams. Švedai kulturnešiai iš ilgos praktikos patyrę — taip mūsų skaitome šitame traktate, — jog sausi mokslo kursai žmonių nepatenkina. Rašo: „paaiškėjo, kad darbininkai nenoriai lanko lekcijas tik todel, kad visiškai užtilyma politiški ir religinių klausimai... darbininkai nu-stoja visiškai jomis interesavesis ir jų niekaip ne-prisiviesi“ (psl. 11), todel „investa visa eilė iš religinių ir politiškų socialinių klausimų... Religijs, etika, filosofija atskirais epizodais ir histori-jinėje yu evoliucijoje; politikos mokslas, — ypatin-gai atkrepta doma į dabartines valstybines Švedijos problemas“ (psl. 12). Štai ko griebėsi iš Švedai, ir štai kuo pastatė Švedai savo liaudies švietimą pavyzdžiausiuvisoje Europoje. Argi ne tuo-pat keliu reikia eiti ir mūsų? Argi mūs nesiintere-resuojame religija, etika, filosofija, politika ir savo gyvenimo problemomis?

Taip, mūs reikia pasekti švedų prityrimu. Kiekviens prelegentas privalo šitą traktatą atidžiai perskaityti ir rengti referatus ant tokio tėmų, kaip tėnai nurodoma. Negana to. Pats šitas traktatas galima būti viešai perskaityti į publicą, padalinus į skyrius: iki puslapjų 16, 26 ir 33. Po kiekvienai tokiai lekejai būtų leista debatai ir bū-

tų susirinkusiu žmonių nutarta ir paduota lektoriams tėmos: kuo labiausiai žmonės interesoja ir ko reikalauja iš prelegentų, kad ateityje prirengtų paskaityt. Juk tiek ir pas mus yra ivairių problemų: stai ivyko ginčai už S. L. A., ginčai tarp tautiečių ir socialistų, tarpe pirmieji ir klerikai, ginčai už „Saulės“ mokyklas, kapucino misijos, etc. etc. Ar buvo kur-nors parengta lekcija ar šitokų tėmų? Niekur. Arba va iškila kokie ta-pe valstijų arba vieši ir dideli draugijos apsireiškiai: McNamarą byla, emigracijos klausima karė Italiją su turkais, chinų revoliucija, panaikinės prie bažnyčių dešimtuką, bylos parapijose s tūkstančiais už turta, etc. etc. Ir čia niekas nesureng-ulekijos ir nesupažindina mūsų visuomenės su ta-klausimais. O tas labai svarbu! Laikrastčiai m-o-su dar nedideli, jie nebeaprēpiju visų gyvenimo va-ezdą, kurie prieš mūsų akis iškila. Jie tik trump tokias žinias užrekorduoja. Čia jau reikia mū-veikėjams paimiti ir aiškinti savo koloniją vinta-sčiamas per referatus ir paskaitas.

Antra kningutė — „Apie kūno išlavinių“ j-o-savo vardu pareiškia, kas joje rašoma. Faktas y-s jog nei mūsų literatūra nei mūsų referatu skai-tojai neatkreipia atidžios į vieną didžiausiu reik-lala — į fiziską kūno išlavinių. Kūno lavinim taip-pat reikalauna ištempto ir didelio triūso, kai ir dväsios-proto lavinimas. Ant nelaimės, ši pas mus yra praleidžiamas iš akių. Užtai tarpe li-tuvui mažai matytis stiprių ir raumenų žmonių Lietuviai dar nesilaiko šitos visapauolinių nuon-nes, kai „sveikame kūne, sveika ir dväsė“. Au-rius trumpai ir sažiningai išdėsto čielą eilia nuro-mu, kaip reikia lavinti kūnas. Teisybė, vietoi išrodo sunkoku suprasti. Bėt tai tik tiems, ku-be nuovok

šypsosi, yt Judošius Kristū par-davęs! — Turbūt rašys kā-nors, bet vargiai, — jis lietuviškai ne-moka — tai mēs senai apie tai ži-nojom, tik prie progos pasauliniu apskelbėm „Drauge”, kad visuo-menė žinotų, kad tas, kuris iš-drīsta mūsų parapijines mokyk-las kritikuoti, yra „negramot-nas” — ir ko daugiaus rimto nuo jo dar reikalauti! — Bet, va — o kas čia „Tėmykit, ateivy, tu-skurdžiau dvarios lietuvy!” pa-sirašęs: Dr. A. L. Graičūnas. Tas-pats, apie kuri „Draugas”, „Katalikas”, „Dagis”, „Kova” ir „Keleivis” bambina. — Nagi-nagi — skaityk garsiau: — „Ir vėl mūsų prabačiai nemiega, jiems „Apšvietimas” mūsų tautos rūpi, o ypatingai jauniosios kar-tos! Jie stropjai pasidabaravo dveji metai atgal už-mušti Illinojaus Valstijos Le-gislatureje Billiu, apie regis-travinių mokytojų, pagal kurio billiaus būty reikėjė mūsų sist-ečiams parapijinių mokyklų pirmą kvotimuis išlaikyti prieš „Board of Education”, o tik tada galėj-čiau linosai mokytojauti! Jie to ienorėjo. Kas nenorėjo? Ugi-cuningai! Kur faktai? Skaityk School and Home Education”. Oct. 1911.—

Dr. A. L. Graičūnas.

„FAKTU” FABRIKANTAI.

Aš delto latkiau su šiuo prane-mu, nes maniau, kad kas iš mū-ų skaitytojų praneš visuomenei darbelį. Bet nesulaukdamas, išau į laikraštį.
„Kovos” 40 N, tilpo „faktai” knn. Olšausko gyvenimo Kaun-p. Zabarauskas liūdija vie-i, būk jam ypatiškai esas žinomas gyvenimas. Kun. Olšausko ž noriu visuomenę perspēti, kad siskubint tam intiketi. Ir štai liko — delto, kad šitas „faktas” po sufabrikuotas po „Kovos” daktoriui kūju ir priekalni, ip žemias pamatysime. Aš esu teisingu faktu priešas, bet ieš juoda darbą visados prie-siuos.

Atvažiavus Amerikon kun.

šauskin, ir pradėjus skelbtis rinkimų auką „Saulės” moky-oms, „Kovos” redaktorius p. dakis, pradėjo jieškoti priekal-ni prie kun. Olšausko. Ar jis

omi norėjo užgančinti sajuni-čius, ar ypatingą turėjo tikslą skredituoti rinkėjus auką, tas r nežinoma. Nepamenu gerai,

kis tai buvo laikas, žinau tik, l tai buvo sekmadienis (nedėl-nis). P. Vidikas, dagirdės, 1 Philadelphiaje, ant Frank-do gana daug yra kauniečių, ie gyveno Kaune, (ir žino une vien arba dyv gatves...), atvažiavo p. Vidikas, „Kovos” aktorius ant Frankforde, po nerin 4750 Cambridge st., kur itaikė ir man tuo tarpu būti, tau į p. Vidiką: „Aplankėt-esta ir mūsų sostapilę. Kas jo pas Tamstas?” P. Vidikas binai pasiskakė turis reikala-link kun. Olšausko. Ir pra-klausinėtis apie kauniečius.

čionai vienas vaikinas pa-cė iš kitos stubos tūla St. Ra-ską, kuris ilgus metus gyve-kanne. p. Vidikas pasišau-ta žmogeli atskiran kambari, pradėjo jį kvošti apie kun-nski. Šis žmogelis buvo ge-zinojės ir išistikėjės į šitū kūn vėdama darbą, todel nieko

o blogo ir nepasakojo ant Olšausko Nieko iš jo ne-s. p. Vidikas, su kitais Frank-ječiais, nuėjo ant kitos gat-— po num. 4770 Melrose st.,

kur rado būrelį lietuvių prie bač-kutės alaus besilinksminančius. Čionai tai p. Vidikas rado ir ta J. Zabarauskai, iš kurio stengesi ši-ta del savęs išgauti; bet tas, ne-matydamas jokio juodo darbo iš-kun. Olšausko pusės, nieko ne-mokėjo pasakyti. Tačiaus tai dar-nebuvo galas. p. Vidikas visgi nutyrė, jog šitas žmogelis lengvo būdo ir galima bus jį prikalbėti, kad asmeniškai prisiumtų tą dar-bą ant savęs, ir vėl atvažiavo paprastą dieną pas J. Zabaraus-ki. Tas jam ši-ta passakojo, o p. Vidikas traukė ant balto aškaus poperiaus. Užhaigęs visa proto-kola, p. Vidikas nusivedė tą žmo-gelį pas notarių žydelį, kuris jiems ir patvirtino, kad tas yra teisybė, — nors tai buvo vieno darbas, o kito mintis. Taip tai ir išejo iš fabriko tasai „faktas” prieš kum. Olšauski, sufabrikuo-tas su p. Vidiko pagalba.

Aš žinau gerai J. Zabarauskai; vaikinas gyveno truputį Kaune ir tuomet negalėjo jokiu darbu užsiimti, nes buvo dar perjaunas vaikas ir gerai žinau, anot tos se-nų žmonių pasakos, kad jam tada visai tas nerūpėjo, apie ką jis p. Vidikas dabar krovė; tik išgirdės nuo žmonių, šiandien, ką ant kum. Olšauskiu pradėjo šnekėti, ir jis pasiskakė, būk jis kum. Olšauski gerai pažinojė Kaune!

Zabarauskis ir dabar tebera vaikas, jokio laikraščio neskaito iš savo prenumeravimo. Dar tas jam nebilogai, kad gali numeri pastatyti ant stambaus pop-erias. Kada patilpo „Kovos” 40 N tas jo prieš p. Vidika „išpaži-nimas”, — o kadangi jis neturi nei laikraščio užsipernumeravęs, todel atbėgo pas mane, — būsia: gal pavelysi man to numero? Nieko nesakė, delko jam jis rei-kalingas; jis man bijojo pasisakyti. Aš perskaitęs, žinoujau, kam jam reikalingas, todel nusišpo-jęs padaviau. Paskui jis nešiojo si tą numerį pas savo tokius-pat draugus ir aškino, kad jis irgi rašo ir turi „Kovą” užsipernumeravęs. Bet čia pasigirti jam ne-pavyko, nes vienas patemijęs ant laikraščio mano adresą, sako: Juk čia Reikos pavidė ir jo būsto numeris!

Dabar skaitytojai galės dasi-protėti, kaip pas mus atsiranda tokie „faktai” ir katrai yra blo-gesnis. Apie gerumą jau nėra ko ir beklau.

22. X. 1911. Al. L. Reika. Philadelphia, Pa.

P. S. Už teisingumą mano raš-telio nereikalauju jokio nota-riaus, nes patsai už savo sažinę atsakau.

SIS-TAS.

Kas gali atsitikti su mūsų pa-sauli laiku ateinančiu 250 metų? Tikrai mēs šiandien gyvename amžiuje, kuriame žmonių protas kunkuliuoja, verda; kuriame ge-nijai dygsta, kaip grybai po lie-tui, ir kuriie smegenis džiovina, kad tik išradus ką naujo, ką pa-sauli stebinančio. Kas gali iš-pra-našauti, kaip ateityje žmonės gy-vens, rėdysis bei kaip atsineš-linkui gamtos paslaptybų, dar šiandien tūlū neapčiuopjamą da-lykų? Žmonės masto, suka pro-greso ratą, kiek tik įvalioja. Ro-dosi, kad tuo jau ir prisiusk tas ratas prie gyvenimo pabaigos. — Tai būtų vienok neišmintingas protavimas...

Nenugąstaukite! Šiam pava-saryj, pradžioje balandžio mēn., atsibuvu Indianapolis, Ind. mieste „Mokytoju draugijos” susi-važiavimas. Pirm atidarant po-

sėdi, tūlas daktaras J. H. Kellog iš Battle Creek, Mich., laikę pra-kalbą ant tėmos: „Nauja Hygie-na”. Jis štai ką ant galo pasake: „Visas svietas taps bepročiai bė-giu 250 metų”. Jisai savo išva-da štai ant ko parėmė: Svetas palengvėlia eina rūsty (piktyn). Ir jeigu žemės pavaldiniai (su-prask: žmonės), negriū atgal prie senovės lengvabūdžio gyve-nimo, tai bėgiu 250 metu, mēs vi-si būsim lunatikais, imant lygiai tokia civilizuota šali, kaip Suv. Valstijas, ir tokias pusiau-civilizuotas, kaip Indija, — delei to, kad visur viešpatana žmogžūdy-stės ir nupolimas mūsų moralybės, podraug mūsų išleipimas dē-vejime drapanu.

Jei pasisektų Dr. Kellog šita išpranašauti, tai susilaikume vi-so svieto beprotystę, na, ir pabai-ga svieto. — Puikiai skamba! Da-lis gali būti ir teisybės; žmonės šiandien netik su gamta veda nuolatinę kovą, bet vis tankian, negalėdami prieš gamtą kovoje išteseti, kreipia kumščius pries vienas kitą ir prašalina iš šio svieto. Mēs taip einame silpyn, kad net priežodži nebegalime sal-tai atsilaikyti. Taip va ir Dr. Kellogui kalbant, moteris moky-tojos buvusios ant prakalbų, neiš-teisejo išklausyti kalbos iki galui, bet kaip tik daktaras pasakė apie moralybę ir dėvėjimą drapanu, tuojaus apleido svetaine...

J. M. Danielius.

MANIJA.

Adata, antpirštis, žirklės, pros-sas ir mašina. Tie visi įrankiai tvėrē ilgą, nubodžia harmonija. Nedidelis kambarys. Sėnas ant sienos, tarsi baidykė klabykšta-vo laikrodis. Tai visas kasdieni-nio atbukusio gyvenimo žardis.

Kiorienė užsineržusi žiūrėjo per langą ir maste apleist, išeit iš netikusio, kuris jai, kaip puve-siai dvokę, gyvenimo. Mašina birzgė ir gadino jos nervus. Kar-tais ant kelių pasidėjus siuvini jis taip užsimastydavo, kad užmirš-davo viską. Jai rodesi, kaip per sapną, kad jai geriau patiktu būti duktore karaliaus, ministerio, generolo, pulkauninko, ar pagal-alias mažo kokinio sargybinio; bille tik jo rūbai būtu papuošti su blizgančiais sagučiais.

Ponas Kiorys — jis yras bu-vo ramus ir visada tylinčia žmo-gus. Iš savo darbo jis buvo už-gančintas. Su adata nuo ryto iki vakaro mosuodavo užsikniau-bes.

— Užsidėtume krautuvę—sne-kėjo žmona — nereiktu taip lupt.

— Bepigu pasakyti, bet padaryt sunku.

— Tieki žmonių iš to puikiai gy-vena.

— Te jie sau gyvena.

— O tu rumby, rumby!

Ji kietai atsiduso ir vėl akis inkneibė į siuvini. Sėdint durt ir traukt. Tas-pats, tas-pats ir tas-pats. Negerai. Kas jai iš tū-piningų, kuriuos yras už darbą pačiuose isideda į kūnę?

— Ar girdi? — jis vėl prabilo.

— Ką, ką, ką?

— Ar tu manai per visą amžiu-čia pūt?

— Tai kaip gi.

— Tu esi amžinas kluikys!

— Gerai man ir taip.

— Tai man piktai!

— Kas yra, ar sergi?

— Su tokiu nieku gyvent!

Tas visas barškėjimas vyru vis didesni ir didesni darbų išpūdži.

Perpykt ir išbart savo žmoną jis

nenorėjo, nes žinojo, kad jis nuo

to apserga. Anasyk jis užsiman-

margas pančiakas nusipirk — jis nedavė piningu, — ji apalpo ir jau miršta. Nusigando jis, pradėjo į burną pilt vandenį; ji pamatė, kad apie ją taip bėgioja — tyčia neatsigauna ir gana.

— Vaisboje pralobė—tėsė žmo-na — atsilošė automobiliuje važi-nėtumė.

— O jeigu nesisektų?

— Nemėgink, bijok, drebėk,

tai ir pūsi čia visados

Vyras pačiū prosą ir pradėjo

tasyt balakoną apyvaklę.

— Tai ko nešnekai?

— Ar neužtenka to, kad jau

tu be sustojimo barški.

— Vargas man.

— Man da didesnis vargas.

— Kad tu būtum spraudą nusi-

nuokę, kol aš taves nepažinu.

— Puikys komplimentai!

Nutilęs jis maste, kaip išrasti

būdą, kad ją nuramint ir užgan-

dint. Piktuoju negalima. Zir-

gimas jam jausmus taip atšipi-

no, kad rodos palikt viską ir

bėgt, bet čia ant nelaimės niekur

niekas nelaukia. Užėjo jam į at-

mintį senai girdėta daina ir jis

užtraukė:

„Džiaugias pelēda vaikus išve-

dusi,

Kaip sena merga vainiką se-

gusi”.

— Jam dainos kišasi!

— Ar aš verksiu, ar dainuosiu

tavo užimas vis girdisi mano au-

sysse.

— Užimas!

— Taigi, ar ne?

— Ak tu viešpatie!

Atnešė pačiorius laikrašti, ku-

rij ponas Kiorys pačiū tuoju

ir peržiūrėjo. Jo akis apsistojo

ant žinios iš Flower City, kur bu-

vo pasakyta, kad lietuvių pusėti-

nas būrelis, o visa vaisba žydų

rankose. Girdi žyda fanatiškai

isitikėjė į savo talmuda ir nuo-

minas „gojus” supuvusiai produk-

tais.

— Cia yra proga.

— Ką proga?

— Cia štai garsina, kad iš lie-

tuvių su vaisba galima daryt gy-

venimą.

Zmona linksmai nusišypojo.

— Važiuok apžiūrė — tarė vy-

ras.

— Ar aš?

— Tam

velnai viskā! Važiuok greičiau
namo
Tavo Pilypas".
Stepas Būkis vakare parėjės iš
darbo rado savo deivę apsišarō-
jusią. Jis dabar manė, kad ji
vėl su kokiui jauniku susipyko.
Mat ji buvo tokios geros širdies,
kad stengesi įsimylėt, kas diena
vis naujų... Ir ką čia kęst, juk
vyras nemato. Apsišluostė aš-
ras ir tarė:

— Žinai ką?
— Na gi?
— Prakeiktas likimas mane
skiria nuo tavęs...
— Kas gi?
— Sirdi spaudžia — negaliu žo-
dij ištart...
— Pasakykite, kaip dalykai
riogso, gal aš galēsiu gelbēt?
— Vyras liepja sugrižt.
— Tai kad jি velnai!
Ji verkė taip, kad ašaros rit-
osi, kai tramvajaus ratai...
— Žinote ką?
— Ka?
— Rašykite, kad jau krautuve
nupirkote...
Ant jos veido pasirodė links-
mumas. Ilgai nemasičiusi ji pa-
sakė:
— Aš taip padarysiu.
— Ir nesauskite.

Nusipirko ji tuoju arklį ir
graži vežimuką. Dabar tikra po-
nia... Susisidė ji ir jaunikis va-
žiuoja pasivažinėt.
— Na, kad tamstos vyras žino-
tu?
— Aš nepaisau.
— Gerai, kad tamsta drąsi.
— Tai čia da vyro bijok!
— Oi, kaip aš myliu ištvirkus-
sias moteris!...
— Tamsta tuomi mane ižeidžia-
te.
— Jeigu taip, tai atleiskite
man!

Ši vakarą po ilgo pasivažinėj-
imo jiedu buvo labai artimi... Su-
sėdė greta susišpaudė ir nutilo...
Atsipeikėjės Stepas Būkis tarė:
— Tai mums dabar gerai!...
— Aš tamstai norėčiau ką pasa-
kyt...
— Sakykite!...
— Kad žinotute, kaip aš gyve-
nu su savo vyru — sakytute aš
nelialminga...
— Kodel?
Priės apsivedimą jis man ne-
pasakė...
— Sakykite aiškiai!...
— Kita mano vietoje būtų iš-
tvirkusi... Suprantate?
— Ką aš galin žinot!
Ji apkabino Stepą ir verkdama
pradėjo bučiuot... Paskui pa-
sakė:
— Jau kelinti metai gyvenu su sa-
vo vyru ir gyvenu vien tik mie-
le... Tankiai aš taip apsergu,
kad be gydytojaus apsieit nega-
lima... Jis verkia, persipraši-
neja...

— Kad jি biesas noglū!...
— Aha!...
Už valandos šviesa užgeso...
Ant rytojaus ji apsklausinėjus
pradėjo pirkimo darbą. Krautu-
vė nupirko ir atsikvietė vyra. Nu-
sisamđe kambarius ir pradėjo
gyvent.
... Ilgėsis... Šliburis.
(Užbaiga sek.)

SUDIEV, VASAROS SAULYTĘ!
Sudiev, vasaros saulytę,
Sudiev sakau tau tankyn,
Nes kasdieną vis matytie,
Kad tu slenki vis žemyn.

Sakau sudiev, nors palieku,
Ašen liūdnas del rudens,
Ir tas laikas lėkia nieku,
Ji praleidžiu ašen viens.

Jau ramumo nėra tokio
Kaip ménelyj gegužės,
Dabar vėjas tiktais kriokia
Per ištisas naktužes.

Dabar šiaurus šakas laužo
Visų gyvų augmenų,
Ir gritelės langus daužo
Dūkdams paprōčiu senu.

Jis kas metą atsilanko,
Nusinešdams grožę vis,—
Ir per naktis besitrunko,—
Užia, šėla per naktis.

Jam negaila nei žaliumo
Tu žiedelių kyepjančių,
Jis nežiūri ant liūdnumo
Kapan grožių einančių.

Kur tik akį aplink mesi,—
Vien atrodo tik kapai,
Visur balsi šmékla tesi,
Gamta vysta kaip matai.

Taip ir dienos tos jaunystės,—
Bėga, lėkia vis spartyn,
Ir tollyn nuo kūdikystės,
O! pas grabą vis artyn...

J. S. M.

PRANESIMAS.

Brooklyn-East New York. — East New York maišytas ehoras „Daina”, 6 d. spalinio nutarė ant nepaskirtuo laiko palauti mokiniai dainuoti, nes „Daina” susideda daugiausiai iš šeimyninių dainininkų, todėl kai-kuriose šeimynose šiokios be tokios kliūtis trukdė dainininkams lankytis į mėginimus. „Dainos” choro sekretorius, p-lė Ona Karaliūte perskaitė protokolą ir kasos stovė. Pasirodė, kad išde esama \$21.38 Todel nutarė su \$20 prisidėti prie išleidimo p. Leono Eremino naujo dainelių rankiaus, kuris žada būti dvigubai didesnis už pirmąjį, — žinomąjį „Raudonąjį Dainų Kniną”; šiam naujam rankių būsiu dar daugiau indėta moksliškų ir šiaip dainelių. p. L. Ereminas trumpojo prakalboje dėkavojo „Dainos” nariams už geros tvarkos laikymą laiku repeticijų; džiaugėsi, jog „Daina” taip daug laurų prisišnė savo gyvavimo laiku. Norinčius gi „Dainos” narius meldė prisidėti prie Operos Choro arba prie South Brooklyno maišyto choro, kuris laikas savo repeticijas kas nedėldien 3 val. po pietų, 708 — 3rd Ave. pas p. Schmidt. Ant galo choros nutarė, lai poni Teresė Mačiulienė (išdininkė) išmoka \$20 p. L. Ereminui. Pagaliaus nutarta už kokie mėnesius parengti šeimynišką vakarėli.

Dainius.

UNIŲ REIKALAI.

Brooklyn, N. Y. Spalinio 17 d. i Siuvėjų Unijos susirinkimą taip vadinama „Ex. Board” atsilankė du delegatai iš L. S. S. 19-tos kuopos ir prašė, kad Unija susidėjus su L. S. S. 19-ta kuopa parentų prakalbas del paagatavimo prieš rinkimus valdininkų.

Cia iš Unijos komitete narių buvo patarta, kad viena L. S. S. 19-ta kuopa tokias prakalbas renagtų, nes Unija šiuom trumpu laiku daug iškaščių turėjo: demonstracija, muzikantai, ir tuojuo vėl prakalbos, tai jau gana daug, o apart to vienas komitetas net neturi tiesą surengti tokias prakalbas be visuotino susirinkimo pri- tarimo, o kuris da toli.

Ant to vienas delegatas sako: „surengtu ir kuopa, ale kad publiko kaži kodel nesilanko; kaip rengia Unija, tai publikos pilna-

salė”. Kitas sako: „reikėtų užkvieisti Michelsoną, ale kad 19-tos S. L. L. kuopos neklauso, jau keliais syk kvietė, bet ans nevažiuoja; kad Unija kvestu mažu jis ir klausytų, ale tai jau čia ir kaštū biski daugiau pasidarytų, tai kad susidėjus”... Ant to viens Unijos komiteto narys pasakė:

„Jau jeigu Michelsonas neklauso 19-tos L. S. S. kuopos, tai Siuvėjų Unijos ir tiek neklausys, ba jis žino, kad Brooklyno Siuvėjų Unijoje nėra nei vieno gero žmogaus, pats Michels. nesenai redagavo korespondenciją iš Brooklyn, p. Vietinio ir jis žino, kad Unijos komitetas visi „karambuškés draugai”, o jeigu komitetas toks, tai ką galima norėt iš pa- prastų narių”...

Mat „Keleivio” N34-tame buvo labai apšmeižtas vietinės Liet. Siuvėjų Unijos komitetas per p. Vietinį „Keleivio” koresp., o redaktorius nepridėjo mažiausio patemimimo prie tokios korespon- dencijos, nors jis ir negalėjo ne- žinot, kad Brooklyno Siuvėjų U- nija yra buvus net ir Švedijos darbininkams pagalboj, neimant jau i atidžia Amerikos darbininkų. L. S. S. VI-ta susi- vaziavimą sveikino su gyvų gėlių vainikui ir kas negalėtū nusistebėt, kad to- kia organizacija renka i komite- ta vien „karambuškés draugus”, o „Keleivio” red. p. Michelsonas bet nenusistebėjo.

Ir taip čia žmonės inpykė ant pp. Pultunderių, Dulkių ir Vietinių, kad net už nuodėmę skaito L. S. S. 19-tai kuopai, kad laiko tokiu žmones savo tarpe. Nors netikrai žinoma, ar jie priguli prie L. S. S. 19 kuopos, bet draugystės taip sprendžia, ir išto tu- ri didelį neužsiganėdinimą ant tokių knopų. Mat tie visi korespon- dentialai yra rašinėjė labai netei- singas korespondencijas ir ap- šmeižę vietines ypač pirmeviškas draugystes, o paaikiinimų, arba išsiteisinimų, draugystės nelabai nori rašinėti į tuos laikraščius, kuriuose jos buvo apšmeižtos, ba- nemato iš to jokios naudos visuomeni. Taip tai dedasi pas mus. O redakcijos tokias koresponden- cijas talpindamos niekuomet ne- pareikalauja, kad korespondentai pasirašyti pilną vardą ir pavardę.

V. Kriaūtinės.
J. Augūnas.

LAISKAI IN REDAKCIJA

„Vien. Lietuvninkų” nr. 40-me vietinėse žiniose patilpo labai i- spūdingas pranešimas, būk tai ketiną susilieti Liaudies Mokykla su Pragreso Rateliu.

Susirinkimuose „Progreso Ratelio” nei vieną kartą nebuko kal- bėta bei manyta apie susiliejimą- susivienijimą draugėn su „L. M.” pertat, pasirodžius tokiam prane- simui tapo sušauktą „P. R.” ex- tra susirinkimas, kuriame buvo tyrinėta, kas sumanė tą derybą bei apgarsinimą. Apkalbėjus, pa- sirodė ir ant galo prisipažino A. Ramanauskas, kad tą viską padarė „P. R.” neingaliotas ir ne- prasytas, sauvališkai viens pasi- elgė.

A. Ramanauskas sauvalė bei de- ryba buvo pagarsinta viešai per laikraštį, per tat susirinkimas „P. R.” 15-tą spalinio nuspindė viešai per tą-patį laikraštį, „V. L.” išrekštį didelj papeikimą A. Ramanauskui už sauvališkus darbus.

Progreso Ratelio varde
Sekr. A. Rinkevičius,
Kasierius P. Visbara.

Gerb. Redakcija!

Malonėkite paaiškinti ši daly- ką: Ar teisybė, jog kun. K. Ol- šauskas buvo areštuotas, ar tik „Kova” su „Keleiviu” taip pa- skelbė, — būk rugsėjo 7 d. Gi- rardville, Pa. areštuavę kun. Ol- šauską už apšmeižimą kuningo Urbono?

Delto paties „Kova” N39, pra- nešė ir taip pasakė: „tais gal ir nenorėdamas žmogutis (kun. O.) gaus paviešti ilgiaus, negu tikėjosi Amerikoj”. Tuomarpu „V. L.” N42, skaitome, jog tie abu kuningai (Tumas ir Olšauskas) 17 d. spalinio sėdė New Yorke ant laivo ir išvažiavę tėvynėn. Kas pasidarė su toms visoms „kau- eijoms” ir „areštavimais”?

J. K. Mikas.

Apie tą areštavimą niekas mums nerašę, tik iš kitų laikraš- čių buvo girdėtis. Todel ir nežino- me. „Kova” ir „Keleivis” ge- riausiai tat galės paaikiinti, jei- gu turės ką.

CAMBRIDGE, MASS.

Spalinio 22 d. čia buvo prakal- bos surengtos Lietuvos Sūnų Dr- stės. Deleli vėlyvo atidarymo sa- lės, kokiems 200 žmonių prisijė- ant šlapjos gatvės pasistumdyti.

Prakalbų laiku prisiraše 45 nauji nariai. Liet. Sūnų Dr-tė Cambridge, viena iš stipriausių ir parankiausių, kadangi čia gali prigulėti dievoti ir bedieviai, nes draugystės konstitucija nevaržo.

Vytis.

BRIGHTON, MASS.

Spalinio 11 d. čia buvo vaidin- ta du veikalai: „Kova” trijų vei- ksmų drama ir „Kerštinga meilė” tragedija III-se aktuose. Vaidino naujai susitvėrusi teatrališka kuopa „Perkūnas”. Atlosta sil- pnokai. Matyt lošikai pirmą sy- ki ant scenos, nes viskā veikė ne- gyvai ir kalbėjo po savim. „Ko- va” sulošė dar biski geriau, bet „Kerštinga meilė” visai nuobodžiai. Jeigu kas nežinojo to vei- kalo iš anksto, tai ir nesuprat- ką lošia, nes kalbos visai nesigir- dėjo. Patartina būtų mūsų see- nos mylėtojams pirma lošimo ge- riausiai išsilavinant ir daugiau pridėti triūso. Bet dar labiau geistina, kad ir mūsų publika visados skai- tytu naujai išjusius dramatiškus veikalus, tai lengviau paskui su-

pras ir kas būna perstatoma.

Vytis.

SO. MANCHESTER, CONN.

Miestelio pusėj, vadinanči North Manchester, atsibovo lietuviškos vestuvės. Šiaip paprastai čia vestuvės tarp lietuvių atsibūva triukšmingos, taip ir čia atsitiko. Užsitraukę alučio ir pėties pra- dėjo. B. Sudonis su pilnu asuo- čiu alaus davė du kartu tiesiog į galvą V. Varkalai; tas apsiplė krauju ir turėjo gydytojus šauktis. Sužeistas žinoma nedovanojo, areštavo kaltininką, ir teisėjas Arnott nubaude B. S. \$15. 63c. — Ar ne laikas jau, broliai, numesti tą gyvuliską paprotį? Ar ne geriau būtų užsirašyti koki ger laikraštį arba kningą ir pasimokinti padoresnio pasielgi-

“LAISVE”

VISUOMENES, KULTUROS, POLITIKOS, LITERATUROS, POPULIARIŠKAI-MOKSLIŠKAS LAIKRAŠTIS. :: ::

Nuo 14 d. Lapkričio, 1911, eis du sykiu savaitėj.

Kas užsirašys „Laisve” iki 14 d. lapkričio, tai gaus ją per ištisus metus tik už \$1.50. Nuo 14 d. lapkričio „Laisves” prenumerata Suvienytose Valst. metams bus 2 dol., pusmečiu 1 dol. Užrubežiuose — metams 3 dol., pus- mečiu \$1.50. Ant pažiurėjimo siunčiam vieną numerį DYKAL.

Užsirašant laikraštį arba turint kokius nors reikalus adresuotai taip:

“LAISVE” 242 West Broadway
SO. BOSTON, MASS.

“Kosulis, peršalimas, skaudėjimas plaučių ir gerklės, pereina greitai imant SEVEROS BALSAMA PLAUČIAMS”, pagal prirodymą B. Hlavacek, Park Ridge, N. J.

SEVEROS

Balsama Plaucziams

(SEVERA'S BALSAM FOR LUNGS)

Kuogeriausios Gyduolės

Duodančios pagelbą kentėjimose, kaip tai:

Nuo didelio kosulio, didelio peršalimo, uždegimo plaučių, nuo pažandžių, per- salimo, kokliušo, ir uždegimo gerklės.

DARO ZMONES SVEIKAISS.

Dvejopo didumo: 25c. ir 50c.

Visos Severe Gyduoles

(Jų yra 34).

pardavinėjama pas visus aptieko- rius.

Nepirkite kitų, kaip tik

Severos.

Užsirašyk tą į rašomąją knygutę.

Daktaro
patarimas dovanai.

Skausmas Krutines,

mo? Čia angliskuos laikraščiuos nuolatos patėmisi apie lietuvių negražius darbus, net jau ir reporteriai gerai pažista lietuvius.

J. Viršunaitis.

CHICAGO, ILL.

Chicagočiai pradeda darbuotis prie suvienijimo nors žymesnį Chicagos draugiją. Spalių 27 d. „Birutės“ valdyba susaukė delegetus iš Dramos bei Muzikos draugijų; susirinkimas atsibuvu „Aušros“ svetainėje; delegatū dalyavo: 3 nuo „Birutės“ draugijos, 1 nuo Dramatiško Ratelio, 1 Lietuvių Jaunimo Ratelio, 2 nuo 81 kp. L. S. S. Choro ir 1 nuo „Birutės“ skyriaus iš So. Chicago. Plačiai buvo paaiškinta tikslas šio sumanymo, ir delegatai pritarė, kad sumanymas vertas inkūnijimo. Išrinkta laikinasis pirminkas ir sekretorius. Tam tikslui kitą susirinkimą nustarta laikyti lapkričio 20 d. „Aušros“ svetainėje.

Velytina gerų pasekmų priklaudant darbui.

Jonelis.

J. J. G.: Rankraščius siunčiamus į laikraštį ir rašomus su rasonoma mašinute, malonėtumėm prasstyti, kad rašytumėt retomis eilutėmis. Smulkiai sudėjus eilutes negalima nei pataisinti rašybos nei statėjams jų išskaityt.

Nieniui: Ačiu. Šiuos vertimus su laikraštį ir rašomus su rasonoma mašinute, malonėtumėm prasstyti, kad rašytumėt retomis eilutėmis. Smulkiai sudėjus eilutes negalima nei pataisinti rašybos nei statėjams jų išskaityt.

Tamstai iš E. St. Louis: Gavome \$1 ir prašymą prisiusti kninį, bet Tamsta pamiršote pridėti savo vardą ir adresą. Malonėkite veikiai priduoti.

NAUJI RAŠTAI.

Karštinė po gimdymo: K. Gr. „Sveikata“ N9., „L. U.“ priedas. Pusl. 8.

Pono Felikso Atsilankymas. Vieno veiksmo komedija. Lietuvių kalbon išvertė Vaidevutis. Chicago, Ill. „Lietuvos“ spauda. 1911. Pusl. 40. Kaina 20c.

Girtuoklių Gadzinkos, dainos pasakos ir juokai. Parengė Kas tas. Chicago, Ill. Spauda „Lie tuvos“. 1911. Pusl. 31. Kaina 10 centų.

REIKALINGAS

vežėjas (driveris) vežiojimui duonos po Brooklyną.

„Garsos“ Kompanija, 209 Bedford ave., Bklyn, N. Y.

ZODIS Į SKAITYTOJUS

Šiuomis pranešame ger biamies „Vienvibės Lie tuvninkų“ skaitytojams kuriems buvo išsiuntinėtos paraginimo kortelės, kad atnaujintų prenumerata. Malonėsite padaryti tai ne vilkinant, kitaip gi būsimi priversti sulaikyti siuntinėjimą laikraščio. Šisai nu meris bus paskutinis.

„Vien. Lit.“

Administracija.

KELIAUJĀS APSKELBIMAS.

Tuos, kurie gerai kokį daiktą išméginių rekomenduoja jį ir kitiems, vadiname keliaujančiais apskelbimais. Kiekvienas, savy kaijimyni susirugs, mėgsta duoti jam patarimus ir džiaugias, jei tasai jo patarimais pasinaudoja.

Nepažistame tačiaus nė vieno vaisto, kurs turėtų tiek sayo keliaujančių apskelbimų, kiek tu

EDMUNDO STEPONAIČIO RASTAI. Visus a. a. Edmundo Steponaičio raštus galima dabar užsisprenumeruoti prisiunčiant tik 75c. už neapdarytus, o \$1 — už apdarytus vienoje kningoje. Raštu spauda bus užbaigta apie Naujus Metus. Po atspausdinimo raštai bus brangesi.

Užsakymus ir pinigus siūskite šiuo adresu:

Al. Steponaitis,
745 Glenmore ave.,
Brooklyn, N. Y.

(46)

«VIENYBĖS LIETUVNINKŲ AGENTAL

BALTIMORE MD.
J. Luis, 521 W. Baltimore str.,
J. Zebrauskas, 112 Green str.

BROOKLYN, N. Y.
T. Jarmala, 217 Berry str.

J. Ambraziejušas, 120 Grand str.

P. Pilėnas, 120 Grand st.,
A. J. Jankaukas, 65 Hudson ave.

BOSTON, MASS.
Julius Bukantis, 77a Endicott st.

BRIGHTON, MASS.
F. S. Simanskis, 32 Lincoln st.,

BENLD, ILL.
J. J. Guzevičia, Box 155.

BRIDGEPORT, CONN.
Fr. M. Vitkauskas, 355 S. Main st.

CAMBRIDGEPORT, MASS.
P. Bartkevičius, 877 Cambridge st.

CHICAGO, ILL.
P. M. Kaitis, 1607 Ashland ave.

J. Ilgandas, 1613 So. Halsted st.,
K. Sitavičius, K. s.

349 Kensington ave.,
M.K. Wilkewich, 3225 So. Halsted st.

SO. CHICAGO, ILL.
S. Kvietkauskas, 8745 Escanaba ave.,
CLINTON, IND.

J. Skinderis, B. F. D. No 1 Box 35 A.

EASTON, PA.
Feliks Raudynaitis, Box 196.

ELIZABETH, N. J.
Dom. Boekus, 211 -th str.

GRAND RAPIDS, MICH.
J. Garnupis, 653 N. Front str.

Z. Urbanavičius, 264 Hamilton str.

Jonas Brazauskas, 581 Broadway.

HARRISON, N. J.
J. A. Benish, 107 John st.,

HOLYOKE, MASS.
K. P. Simkonis, 7 Columbia st.,
KENOSHA, WIS.

M. K. Petrauskas, 415 Middle st.,
LAWRENCE, MASS.
A. Ramanauskas, 99½ Oak str.

LEWISTON, ME.
K. Vilaniškis, Box 36.

MONTELLO, MASS.
B. P. Miškinis, Box 124.

NEWARK, N. J.
V. Ambravaičius, 178 Ferry str.

NEW BRITAIN, CONN.
V. Alkeninis, 52 Grove str.

J. Mažeika, 27 Comerton st.

NEW YORK CITY.
J. M. Danielius, 211 W. 12-th str.

PHILADELPHIA, PA.
J. L. Grūnas, 3179 Salmon st.,
A. Bernotas, 509 So. 4-th st.

PATERSON, N. J.
A. Varaškevičius, 70 Lafayette str.

RUMFORD, ME.
J. A. Kalvelis, 222 Pine str.

ROCHESTER, N. Y.
A. S. Šmigelskas, 31 Weyl st.,
P. Petronis, 9 Gorham st.

SO. MANCHESTER, CONN.
A. Zokaitis, 30 School st.,

J. Petrikis, 1514 Rose Ave.
George Baltrūnas, 1823 N. Main ave.

SO. BOSTON, MASS.
N. Gendrolis, 224 Athens str.

J. J. Stropas, 30 W. Broadway.

K. Jurgeliūnas, 233 Broadway.

WATERBURY, CONN.
K. Ch. Kažemekas, 785 Bank st.

A. J. Povilaita, 804 Bank str.

M. Alyta, 1235 Bank str.

J. Žemantaitas, 789 Bank st.,
WORCESTER, MASS.

M. Paltaunavičia, 15 Millbury str.

Jos. J. Kalskauskas, 121 Green str.

Wm. Kasperavičius.

Box 53 North sta. Providence, N. J.

M. A. Kirtlikis,

69 Danforth str., Portland, Me.

ROCKFORD, ILL.

V. S. Jokubynas, 425 Lincoln av.,

WATERBURY, CONN.

K. Ch. Kažemekas, 785 Bank st.

A. J. Povilaita, 804 Bank str.

M. Alyta, 1235 Bank str.

J. Žemantaitas, 789 Bank st.,
WORCESTER, MASS.

M. Paltaunavičia, 15 Millbury str.

Jos. J. Kalskauskas, 121 Green str.

Wm. Kasperavičius.

Box 53 North sta. Providence, N. J.

M. A. Kirtlikis,

69 Danforth str., Portland, Me.

ROCKFORD, ILL.

V. S. Jokubynas, 425 Lincoln av.,

WATERBURY, CONN.

K. Ch. Kažemekas, 785 Bank st.

A. J. Povilaita, 804 Bank str.

M. Alyta, 1235 Bank str.

J. Žemantaitas, 789 Bank st.,
WORCESTER, MASS.

M. Paltaunavičia, 15 Millbury str.

Jos. J. Kalskauskas, 121 Green str.

Wm. Kasperavičius.

Box 53 North sta. Providence, N. J.

M. A. Kirtlikis,

69 Danforth str., Portland, Me.

ROCKFORD, ILL.

V. S. Jokubynas, 425 Lincoln av.,

WATERBURY, CONN.

K. Ch. Kažemekas, 785 Bank st.

A. J. Povilaita, 804 Bank str.

M. Alyta, 1235 Bank str.

J. Žemantaitas, 789 Bank st.,
WORCESTER, MASS.

M. Paltaunavičia, 15 Millbury str.

Jos. J. Kalskauskas, 121 Green str.

Wm. Kasperavičius.

Box 53 North sta. Providence, N. J.

M. A. Kirtlikis,

69 Danforth str., Portland, Me.

ROCKFORD, ILL.

V. S. Jokubynas, 425 Lincoln av.,

WATERBURY, CONN.

K. Ch. Kažemekas, 785 Bank st.

A. J. Povilaita, 804 Bank str.

M. Alyta, 1235 Bank str.

J. Žemantaitas, 789 Bank st.,
WORCESTER, MASS.

M. Paltaunavičia, 15 Millbury str.

Jos. J. Kalskauskas, 121 Green str.

Wm. Kasperavičius.

Box 53 North sta. Providence, N. J.

M. A. Kirtlikis,

69 Danforth str., Portland, Me.

ROCKFORD, ILL.

V. S. Jokubynas, 425 Lincoln av.,

WATERBURY, CONN.

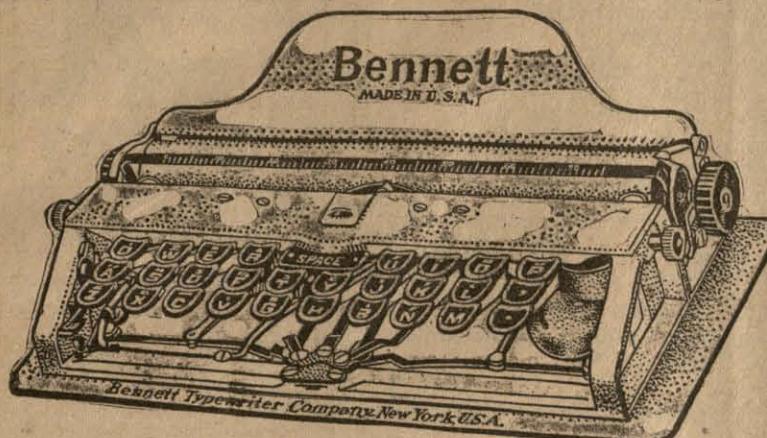
K. Ch. Kažemekas, 785 Bank st.

A. J. Povilaita, 804 Bank str.

M. Alyta, 1235 Bank str.

BENNETT TYPEWRITER. Kaina \$18.00

Bennett Typewriter yra tai naujausio išradimo drukuojama mašina ir drukuoja teip greitai ir puikiai, kaip ir brangiausių mašinos. Ji yra su universaliskais, raktais, teip kaip mašinos už \$100.00, arba ir brangesnės. Ant tos mašinos galima drukuoti 80 žodžių į minutę. Padaryta iš labai tvirtos plieno. Tik ši viena drukuojama mašinėlė atramentuoja nuo kaspino.

Diduma mašinos 2x5x10 colių. Galima vertoti popierą 8 ir pusēs colių platumu. Turi 84 literas ir ženklus. Volelis su literomis mainosi ir tokiu bude ant jos galima drukuoti visokeriopose kalbose. Susideda iš 180 atskirų dalių, sveria 3 r puse svaro. Sudėta iš labai puikiai skrynele ir ja galima nešiotis rankoje, arba kiešeniuje. Ji yra netikta naudinga, bet ir reikalinga kiekvienai ypatat, o už tokia prekė, tai kaip dykai.

J. J. Pauksztis & Co.,
120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

New Telephone 1070 R.
Vienatinis ir Geriausis Fotografistas.

Jos. Shukis
20 East Market st. Wilkes-Barre, Pa.

ILIISTRUOTAS KATALOGAS**DOVANAI,**

kuriame rasite iliustracijas visokiu, puikiausiu daiktu; kaip tai, brangiausiu Laikrodeliu, Lietuviškiu Phonograpu, navatnu Žiedu, Stereoskopu ir Žiuronu.

Prisiūsk savo adresą ir pora stampu.

K. J. KRAUCHELUN
120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

Telephones: 3254-T—Market.

Daktaras
Jonas J. Kaškiaučius
Gyd vyrus, moteris ir vaikus ligas, pagelbsti prie gindymo.

VALANDOS: { Nuo 9—12 ryt.
nuo 6—8 vak.

88 Jefferson Str. prie Ferry Str.
NEWARK, N. J.

EMIGRANTU SELPIMO KOMITETO**ADRESAI:**

S. Jankauskas,
350 Newark str., Hoboken, N. J.
Pagelb. S. Zalaucka. 243 Bedford
Ave., Brooklyn, N. Y.
Prot. sekr. J. A. Kavalauka, 120
Grand st., Brooklyn, N. Y.
Fin. sekr. J. Jukelis, 915 Clinton st.
Hoboken, N. J.
Isd. V. Dauneras, 229 Bedford Ave.,
Brooklyn, N. Y.
Sekr. J. A. Kavalauka.

**DIDŽIAUSIA LIETUVIŠKA
ORGANIZACIJA S. L. A.**

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje susideda iš 250 kuopų, turi 10,000 sarių, New Yorke save namus vertės \$40,000. Išleidinėja savaitinių laikrakčių „Tėvynė“, save ižde turi grynais pinigais suvirš \$25,000.00. Apšvietos reikalamo ir kitokiem labdarinių dienams išmoka šimtų dolerių, kas metas. Todėl geistina, kad susivienijimas turėt bent 100,000 sarių, tuomet tokia organizacija galėt atlikti mums ir mūsų tautai milžiniškus darbus. Jeigu S. L. A. kuopos rastys kiekvienoje Amerikos vietelėje, kur tik yra burelių brolių, lietuvių ir kad visi suaugę buty jo sariariai, kaip nasekmo to, našles ir našliaičiai ir nusenė, po mirusiam sariarui gautu 600 ar 1000 dol., tai pamastyt, kiek apšvietinimui, kokiis dabar nuolatos lietuvių nukendia, galima būty išenginti, kiek našliaičių būty išgelbėta lietuvių, kurie dėl prievartos pakiliau į rankas kitatautui ir žuva kaip lietuvių. Kiek pinigų mūsų visuomenė tada galėt apversti visokiemus naudiniams tautos reikalams!

Šiuos klausimus reikalaudame įsimati apšvarstyti. Pasvarstykt gerbiausias sariato valandėlę, kaip čia gero gali būti padaroma organizacijos tokios, kaip susivienijimas Lietuvių Amerikoje.

Iumokėti pinigai i šią organizaciją (S. L. A.), buva pilnai užtikrinami atgavimui atgal sunkios gyvenimo valandose ir dar daug sykių didesni, negu tapo jomokėta.

Susiv. L. A. išmokėti mirusio nario pašelpaviniu taip: \$150.00, — \$300.00, — \$600.00 ir — \$1000.00. Yra keturi skryniai apsaugos pagal virš paminėtus.

Visokios blankos, konstitucija ir mokescių knyngelė gaunama dovanai pas Susivienijimo sekretorių: A. E. Strimaiti, 307 W. 30th st., New York City. Jeigu tavo miestelyje dar nera S. L. A. kuopos, o nori tapti šios organizacijos sariariu, tai rašyk klausadamas išlygi ir konstitucijos pas sekretoriu, vîrsprâymat̄ adresu, arba pas prezidentą: F. Žyvatanską, 110 W. Market st., Scranton, Pa.

Didžiausis Pasaulyje Teatras
Hippodrome.
ant 6th Ave., tarp 43 ir 44 gatvių.
Siemet stato ant scenos viena labai dailiai sutaisyta spektaklis „Aplink Švietą“. Būti New Yorke ir neaplankyt Hippodrome, reiškia būti Romoje ir nematyti popežiaus. Lešia kasdien po pietu nuo 2-ros ir vakarais nuo 8-ųj. Geriausios sedydės \$1. Augščiau — pigiau.

ATSIŠAUKIMAS Į DRAGYGSCIU
RAŠTININKUS.
Visų dragygcių raštininkų teiksės prisiūsti savo antrašus emigracijos sekretoriui šiuom antrašu:

Pigiausios kainos — Didžiausia apsauga \$100.000.00

Nesiduokite apgaudinėti trukšmingiemis ir me-

lagingiemis Agentų apgarsinimams. Jeigu kuris sako jogel kame nori Jus užtikrina, paklauskite apgaviko, knomi užtikrina ir kur jo gvarancija? Atsakomasis Agentas ir bankierius sudeda gvaranciją į Valstijos kasę. Pirm negu pavestis savo pinigus taupinimui arba pasiuntimui Tėvynėn, pasiteiraukite kaip ir kuomi užtikrina Jusų sunkiai uždirbtas skatinā. Sudėjan Valstijos kason šimtų tukstančių dolerių kaip užtikrina Jums. Isitėminkite, jogel netikroji bankierius reik lenktis. Jusų patarnavimams yra senas datyrysis Agentas, kuris: Siunčia 50 rub. už \$26.15, 100 rub. už \$51.90, 500 rub. už 259.40, 1000 rub. už \$518.00. Parduoda laivakortes į Eurodą ir į Ameriką. Padaro kontraktus ir įgaliotimus (davierenastis) visa tā atlieka pigiai atsakantai ir greitai. Reikalauskite pinigų kurso ir laivakortų kainų. Atsakinėjų greitai, o patarimai dykai.

HENRY J. SCHNITZER
141 Washington st. NEW YORK.

Pigiausios kainos — Didžiausia apsauga \$100.000.00

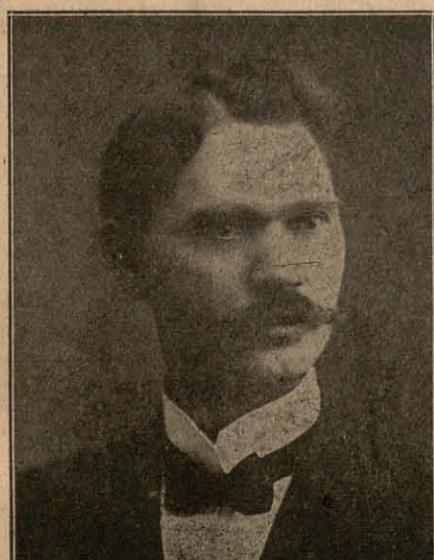
**ATSIŠAUKIMAS Į DRAGYGSCIU
RAŠTININKUS.**

Visų dragygcių raštininkų teiksės prisiūsti savo antrašus emigracijos sekretoriui šiuom antrašu:

J. A. Kavalauka, 120 Grand str., Brooklyn, N. Y.

**PIRMAS LIETUVIŠKAS
Fotografistas ir Maliorius****VISOKIU FOTOGRAFIJU**

Darba atlieku

G. BENSON

328 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

SKAITYK, O ŽINOSI VISKA.

Pranešu visiems lietuviams ir savo kostumeriams, kad aš perkeliu savo kramtuvę į Chicago, Ill., kurioje galit gaut: laikrodžius, laikrodžių, lempučių, visokius žiedus, spilkus, kolčiku, kompasus, kryžiukus. Puikiusis armonikus, skripikus, klernetių, trubuk, koncertingi ir daugybė visokų muzikališkų instrumentų. Geru britvą, visokius skyrius drukuojamų mašinukicių, albumų fotografijoms, gumininius litarų. Mony knygų, istoriškų ir malda-knygių. Gražius popierių gromatomos rašytų su puikiusiaisiais apskaitymais ir dainomis, su drukuotais aplinkui konvertais, tuzinai už 25c, 5 tuz. \$1.00, perkupčiamas 1000 už \$6.00. Jaigu kas ne-

turite mano katalogą, rašyk šiadien: prisūsdami už 5c marke, o apturėsi mano Didelį Katalogą Dykai su 1000 naudingu visokiu daiktu. Aš užtikrinu, kad mano

tavoras pirmos klasios, o prekės pięgėnas kaip kitur. Perkupčiai gali gauti pirkiant tavorą daug pigiau kaip kitur. Kviečiu visus lietuvius ir lietuwaites su orderiais ir visokias pirkinius kreiptis pas savo tautieti.

M. K. Wilkewich,
3225 So. Halsted St. Dept. V. Chicago, Ill.

**Dr. O'Malley išaiškina priežastį
pasekmingo gydymo.****ISZSIVERŽIMAS.**

VERIKOSELE arba netikrasis išsiveržimas. HYDROCELE arba vandeninis išsiveržimas. PUČKAI ir visokios ODOS LIGOS.

Be jokios operacijos, skaudėjimo ar apleidimo savo kasdinėlio darbo.

PRIEŽASTIS IŠGYDYMOS:

1. DĒL TO—Kad je noskaudinant metoda likos naudota suviršum per 25 metus, o teip vadinami išsiveržimo specialistai naudoja ir sekā pa-skai ji.

2. DĒL TO—Kad suviršum 12,000 išgydė ligonių: nekurie pribubo iš tolimum šalių, o kurias jis vienas išgydė.

3. DĒL TO—Kad kožnų savo žodži galini pinigų užlikint, kurį duoda ligonui, o 25 metų praktika gana paludiūja apie jo tinkumą.

Su tokiais paludiūjimis dėlko turėtum da vilkinti ir neateiti ant' rodos pas Dr. O'Malley, kuris tave PERŽIURĘS UŽ DYKĄ ir pasakys kas tau kenkia, ir goriausiai rodė kaip gali pasveikti. Geriau pasinaudok iš 25 metinės praktikos ir nebusi pavojuje.

Pasikalbėjimas ypatiškai ar per pačią.

Atsiusk adresą, o prisūsimė knygut su abroželais apie išsiveržimą, užpečetytam konverte.

Dr. Alex. O'Malley

Offices, 158 So. Washington St., Wilkes-Barre, Pa.

G. A. Fritzinger (policijantas) Wilkes-Barre, Pa. išgydytas nuo sunaus išsiveržimo 5 metai atgalios, nenešioja diržą.

Thom. B. Williams, anglekasis iš Hyde Park, Pa. išgydytas nuo išsiveržimo, 5 metai kaip diržo nenešioja.

R. D. Greenwalt, mašinistas prie Prospect brékerio, Breslau, Pa., du vaikai, 3 ir 9 metų senumo, išgydyti nuo išsiveržimo, o diržo nenešioja jau 2 metai.

Reikia išteikti, kad išgydymas ypač išsiveržimo 12,000 išgydė ligonių.

Reikia išteikti, kad išgydymas ypač išsiveržimo 12,000 išgydė ligonių.

Reikia išteikti, kad išgydymas ypač išsiveržimo 12,000 išgydė ligonių.

Reikia išteikti, kad išgydymas ypač išsiveržimo 12,000 išgydė ligonių.

Reikia išteikti, kad išgydymas ypač išsiveržimo 12,000 išgydė ligonių.

Reikia išteikti, kad išgydymas ypač išsiveržimo 12,000 išgydė ligonių.

Reikia išteikti, kad išgydymas ypač išsiveržimo 12,000 išgydė ligonių.

Reikia išteikti, kad išgydymas ypač išsiveržimo 12,000 išgydė ligonių.

Reikia išteikti, kad išgydymas ypač išsiveržimo 12,000 išgydė ligonių.

Reikia išteikti, kad išgydymas ypač išsiveržimo 12,000 išgydė ligonių.

Reikia išteikti, kad išgydymas ypač išsiveržimo 12,000 išgydė ligonių.

Reikia išteikti, kad išgydymas ypač išsiveržimo 12,000 išgydė ligonių.

Reikia išteikti, kad išgydymas ypač išsiveržimo 12,000 išgydė ligonių.

Reikia išteikti, kad išgydymas ypač išsiveržimo 12,000 išgydė ligonių.

Reikia išteikti, kad išgydymas ypač išsiveržimo 12,000 išgydė ligonių.

Reikia išteikti, kad išgydymas ypač išsiveržimo 12,000 išgydė ligonių.

Reikia išteikti, kad išgydymas ypač išsiveržimo 12,000 išgydė ligonių.

Reikia išteikti, kad išgydymas ypač išsiveržimo 12,000 išgydė ligonių.

Reikia išteikti, kad išgydymas ypač išsiveržimo 12,000 išgydė ligonių.

Reikia išteikti, kad išgydymas ypač išsiveržimo 12,000 išgydė ligonių.

Reikia išteikti, kad išgydymas ypač išsiveržimo 12,000 išgydė ligonių.

Reikia išteikti, kad išgydymas ypač išsiveržimo 12,000 išgydė ligonių.

Reikia išteikti, kad išgydymas ypač išsiveržimo 12,000 išgydė ligonių.

Reikia išteikti, kad išgydymas ypač išsiveržimo 12,000 išgydė ligonių.

Reikia išteikti, kad išgydymas ypač išsiveržimo 12,000 išgydė ligonių.

Reikia išteikti, kad išgydymas ypač išsiveržimo 12,000 išgydė ligonių.

'Look Out! You'd better take care of Yourself'

Galvos skaudėjimas, gerklės sope, skaudėjimai krūtinėje, šonuose, pabrirkė muskulai ar kitokis slogų ženklai neineis iš sunkū padėjimo jeigu vartosi.

Dr. Richter'io PAIN-EXPELLERI

sulyg to, kaip yra nurodyta ant pakelės; 25c. ir 50c. nž bonk. Sergeikis pamėgdžiojimų ir klastavimų, žiūrė t. k. kad buty Inkarsas ir mūsų vardas.

F. AD. RICHTER & CO., 215 Pearl St., New York.

Richter'io Pilės yra geros nuo vidurinės sukiestėjimo. 25c. ir 50c.

LAIMINGOS DIENOS.

Geografijos Vadovelis

Kaina 75c.

Apdaryta \$1.00.

J. J. PAUKŠTIS & CO.
120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Konkursinis

Geografijos Vadovelis

Kaina 75c.

Apdaryta \$1.00.

J. J. PAUKŠTIS & CO.
120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Žmonės ką pirmiausia gyvenimus buvo pilnas kartumė ir kankinė, dėlė ligos varginimo, kaip aršiausio neprietaillius žmogaus; vienok kaip Philadelphijos MEDIKI KLINIKOS, dažnai padavė tikria prietelišką ranką ir gerą liekurstu pagelbę, tad tuojuo aptrūčio savo gera veikata ir vėl pastojo išgydytiems LAIMINGOS DIENOS.

KAD PHILA. MED. KLINIKA, išgydo greit, gerai, teisingai, ligos neatsinaujina ir daugiausia išgydo kaip kitidaktarai; tad nepasigyrinai kaip kitipatys savo augstina, o negali darodytis, kad ka nors išgyde; bet PHILA. M. KLINIKĀ Žmonės girda. Iš daugybės padarinių pacių išgydyti. Ką rašo:

Širdingas dėkoju ir tegul Jums Dievas atnagrinėj, kad Jus kiekvieną sergentį taip išgydytum kaip mane.

Mano ligą, kuri pirmians kankino, tad jau visi skandėjimai prapuoči: ar tai lytus ar pagadabai labai visa jaučiuosi sveikas ir nieko neskauda. Gerai valgau, taip, kad kitis pavydž man, tokios geros sveikatos. Vardas Philadelphijos Med. Kliniko tegul pagarsėja po visą Ameriką.

Su gudone

W. Zbronskis, 140 Byder St. Muskegon, Mich.

AZS Julijonas Adomatidis, duodu žinoti, kad esu sveikas ir padėkavojau už geras liekarstas ir kad taip greti mane išgydėte. Dabar ištarūsi Sir ding aštu ir nereikaluju daugiau gydyti.

Mr. Julius Adams,
123 Buttonwood Str., Philadelphia, Pa.

GUODOTINI TAMISTOS: Par. sau aš dėkavoma PHILA. M. KLINIKAI už sugržinimą mat sveikatos. Kaip tik pabaigian gert liekarstas ir išgydžiai. Dabar jaučiuosi sveikas ant Visko. Deja, man labyciai. Tuo pati laikotarpiu, kad sergant žinotu kur reik kreipktis, kad apturėti gerg sveikatos. Toki daktarai visada yra vertė pagryniu ir gudonais. Su tikra gudone,

Barnastas Grudinskas, Port Henry, N. Y.

THE PHILADELPHIA MEDICAL CLINIC, paties gubernatorius legalizuota. Kaip daugeli, teip ir tave gal išgydyt nuo: skaudėjimo sanaruius, gėlimą kauluose, pečiuose, šonuose, kojose, rankose, rinktose, Nasilpėjimą, sėkius nubėgimą nuo saužystės, nervų ir krauju ligas, inkstu, kepenų, ir vidurių ligas, inkstu, kepenų, galvos skaudėjimo, bologus sapnus ir visokias užskreiciamas piktas ligas, teip ir moterių visokias ligas, ir kurios tik užpula ant žmogaus nelaimės ar varginimo. Pribuk asabiskai, jei tol gyveni, aprašyk ligą lietuviškal, apturėsi tai tikrai prietiliška rodė, mes sitas geras KLINIKAS, labai pasiekmingai išgydo šviečias ir seniaus užpulius ligas.

Visada raišk ar ateik, ne kitur bet ant site tikro Kliniko adresu:

The Philadelphia Medical Clinic
1117 Walnut St. Philadelphia, Pa.

Valandos: nuo 10 iki 4 po piet.

Nedėļoj nuo 10 iki 3 po piet.

Utarninke ir Pėtinyčio nuo 6 iki 8 valare.

Julian Czupka

Advokatas ir Notary Public.

Ofisai: 3 N. Main Street,

Wilkes-Barre, Pa. kasdien.

138 So. Washington Ave.

Scranton, Pa.

Panėdžiai ir Ketv. nuo 6—7 val.

Užsiimu provomis Wilkes-Barre ir Scranton. Teipgi pas skvairas palidžiimus (dovierastis) išrupinu Rosisoj ir Lietuvos.

73 GRAND STR. BROOKLYN, N. Y.

Palei Wythe Ave.

Tel. 2334 Greenpoint.

PUIKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS

pas PETRA A. DRAUGELI.

Skanus alus, gardi arieliukai, elius, vi-

sočius vynas, kvepinti cigarai, ir pu-

kus užkandžiai. Salė dėl mitingų ir

veselių. Nepamirškit šios atsakan-

čiausios vietos, o busit užganėdinti.

73 GRAND STR. BROOKLYN, N. Y.

Palei Wythe Ave.

Telephone 1331

Nik. P. Zelwiss

LIETUVSKAS GRABORIUS

Išbalamuotojas ir laidotuvius

Direktorius.

Karietas laidotuvėms, veselioms ir

kriztynoms.

Ofisai ir gyvenimas:

1034 Bank Street,

Waterbury, Conn.

Lietuviai, krepikės reikale.

1034 Bank Street,